

Ministerstvo financí ČR
oddělení analýz finančního trhu

**ZPRÁVA O VÝVOJI FINANČNÍHO TRHU
V ROCE 2006**

Květen 2007

OBSAH

1. SHRUTÍ	3
2. MAKROEKONOMICKÁ SITUACE	5
3. PROSTŘEDKY POUŽITELNÉ NA FINANČNÍM TRHU	7
4. STRUKTURA ÚSPOR DOMÁCNOSTÍ	9
5. OBCHODY NA REGULOVANÝCH TRZÍCH	11
6. SUBJEKTY FINANČNÍHO TRHU	14
6.1. Podnikový sektor	15
6.2. Bankovní sektor	16
6.2.1. Vývoj úrokových sazeb.....	17
6.2.2. Vklady a úvěry.....	18
6.2.3. Stavební spořitelny.....	21
6.2.4. Hypoteční úvěry.....	21
6.3. Kolektivní investování	23
6.4. Pojišťovny	25
6.5. Penzijní připojištění	28
6.6. Nebankovní úvěrové instituce	31
6.7. Vztah vládního sektoru k finančnímu trhu	32
6.7.1. Saldo veřejných rozpočtů.....	33
6.7.2. Státní rozpočet.....	34
6.7.3. Státní dluh a státní záruky.....	35
7. TRH DEVIZ	37
8. OCHRANA SPOTŘEBITELE NA FINANČNÍM TRHU	39
9. VÝVOJ LEGISLATIVY PRO FINANČNÍ TRH	41
SEZNAM ZKRATEK	42
SEZNAM TABULEK	43
SEZNAM GRAFŮ	44
PŘÍLOHA 1: LEGISLATIVA FINANČNÍHO TRHU	45
1.1. Průřezové předpisy v oblasti finančního trhu.....	45
1.2. Legislativa v oblasti kapitálového trhu.....	46
1.3. Legislativa v oblasti bankovníctví, stavebního spoření a družstevních záložen.....	48
1.4. Legislativa v oblasti pojišťovnictví a penzijního připojištění.....	49
PŘÍLOHA 2: DOPLŇUJÍCÍ TABULKY	51

1. SHRNU TÍ

Ekonomika	Rychlý růst české ekonomiky nepolevil ani v roce 2006, dochází však k určité změně v jeho struktuře. Čeští exportéři jsou sice i nadále schopni čelit pokračujícímu posilování koruny, ovšem podíl zahraničního obchodu na růstu HDP se snížil. Naopak zrychluje růst spotřeby domácností, která je však částečně financována dluhově.
Zadlužení domácností	Růst úvěrů byl podporován přetrvávající nízkou hladinou úrokových sazeb a již zmiňovaným vysokým ekonomickým růstem. V roce 2006 zadluženost domácností u bank a finančních institucí vzrostla téměř o třetinu. Alarmující je však spíše dynamika růstu zadlužování než jeho celková výše. Stále většímu procentu domácností tak hrozí, že se dostanou do dluhové spirály.
Úspory domácností	I přesto vzrostly také celkové úspory domácností. Z hlediska struktury umísťují domácnosti dlouhodobě své úspory nejvíce do termínovaných a netermínovaných vkladů a dále do stavebního spoření. Ovšem za tři roky účinnosti novely, která vstoupila v platnost 1.1.2004, celkový počet smluv o stavebním spoření klesl o 1 mil. Pokračoval zájem o produkty kolektivního investování. Nejvíce nově investovaných prostředků bylo směřováno do zajištěných fondů, následovaly fondy akciové. Také v roce 2006 pokračoval nárůst počtu účastníků penzijního připojištění a dosáhl téměř 3,6 mil.
Stavební spoření	
Kolektivní investování	
Finanční skupiny	V souladu s celosvětovým trendem i na českém finančním trhu hrají stále větší roli velká finanční uskupení zahrnující kromě banky i investiční společnost, speciální úvěrovou instituci, penzijní fond, pojišťovnu a další instituce.
Bankovní sektor	V roce 2006 pokračovala konsolidace bankovního sektoru, který v meziročním srovnání vykázal nárůst objemu vkladů i poskytnutých úvěrů. Velkou měrou se na nárůstu dynamiky úvěrů podílely půjčky domácnostem, především v souvislosti s bydlením, a úvěry nefinančním podnikům.
Pojišťovny	Loňský rok nepředstavoval pro pojišťovny z hlediska upsaných rizik nikterak mimořádné období. Dynamika výdajů domácností na pojistnou ochranu však mírně klesla a snižuje se i podíl pojistného sektoru na HDP.
BCPP	BCPP se v druhém pololetí vzpamatovala z propadu, při němž index PX ztratil čtvrtinu hodnoty, a celkově posílila. Ke konci loňského roku vstoupily na burzu další 2 společnosti. BCPP nově nabídla investorům obchodování s investičními certifikáty a derivátovými kontrakty.
Vládní sektor	Sektor vládních institucí hraje klíčovou roli na finančním trhu jako emitent dluhopisů, kterými jsou financovány deficity rozpočtu. Oproti roku 2005 začal růst dluhu vládního sektoru akcelarovat a vzrostl o 7,7 %. Převážná část vládního dluhu má formu dluhových cenných papírů, jejichž podíl na celkovém dluhu se dále zvyšuje. Ministerstvo financí vydalo historicky první emisi

dluhopisu s 30letou splatností. Vysoká poptávka po tomto bondu potvrdila důvěryhodnost ČR u mezinárodních investorů.

Integrace dozoru

Počínaje dubnem 2006 je dohled nad finančním trhem integrován do České národní banky. Integrace všech dozorových orgánů vykonávajících dohled nad finančním trhem má za cíl posílení efektivity dohledu a zároveň snížení nákladů na jeho provádění. Odpovědnost za přípravu primární legislativy v oblasti finančního trhu přešla plně do kompetence MF, prováděcí právní předpisy pro oblast finančního trhu bude vydávat především ČNB. Obě instituce však budou úzce spolupracovat.

2. MAKROEKONOMICKÁ SITUACE

Rychlý růst české ekonomiky nepolevil ani v roce 2006, když dosáhl 6,1 %, stejně jako předloni. Oproti roku 2005 však hlavním růstovým faktorem nebyl zahraniční obchod, ale tvorba hrubého fixního kapitálu a výdaje na konečnou spotřebu.

Tabulka č. 1 Tempo růstu HDP¹

k 31.12. (roční, %)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ČR	2,5	1,9	3,6	4,2	6,1	6,1
EU 25	2,0	1,2	1,3	2,5	1,7	3,0
Eurozóna	1,9	0,9	0,8	2,0	1,4	2,7
Japonsko	0,2	0,3	1,4	2,7	1,9	2,2
USA²	0,8	1,6	2,5	3,9	3,2	3,3

Pramen: ČSÚ, Eurostat

Z výsledků zahraničního obchodu vyplývá, že čeští exportéři jsou schopni čelit pokračující apreciaci koruny zvyšováním kvality svých produktů a produktivity práce. Vysoké tempo růstu dovozů v roce 2006 však srazilo příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP na 0,5 p.b. K příznivé situaci ekonomiky přispívá i nízkoinflační prostředí, které umožnilo centrální bance udržovat i v roce 2006 nízké úrokové sazby³. Inlace měřená změnou indexu spotřebitelských cen byla téměř po celý loňský rok pod 3% cílem ČNB.

Do makroekonomických ukazatelů v roce 2006 zasáhla znatelným způsobem příroda. Nepříznivé klimatické podmínky v 1. čtvrtletí způsobily, že růst reálné hrubé přidané hodnoty ve stavebnictví dosáhl pouze 1,9 %. Naopak letošní teplá zima a jaro, umožňující pokračování stavebních prací v nezmenšené intenzitě, se zřejmě projeví vyšším tempem růstu hrubé přidané hodnoty v tomto sektoru za rok 2007.

Tabulka č. 2: Makroekonomické ukazatele české ekonomiky

	2003	2004	2005	2006
Růst HDP (% , stálé ceny)	3,6	4,2	6,1	6,1
Spotřeba domácností (změna, %, stálé ceny)⁴	6,0	2,5	2,8	4,6
Spotřeba vlády (změna, %, stálé ceny)	7,1	-3,2	1,0	0,3
Hrubá tvorba fixního kapitálu (změna, %, stálé ceny)	0,4	4,7	1,3	7,3
Inflace (průměr období, %)	0,1	2,8	1,9	2,5
Míra nezaměstnanosti VŠPS (průměr období, %)⁵	7,8	8,3	7,9	7,1
Saldo běžného účtu k HDP (% , běžné ceny)⁶	-6,2	-6,0	-2,6	-4,2
Saldo obchodní bilance k HDP (% , běžné ceny)⁷	-2,7	-1,0	1,3	1,4

Pramen: ČSÚ, ČNB - ARAD

Z tabulky č. 2 je zřejmé, že dochází ke zrychlování růstu spotřeby domácností a rovněž se zvyšuje její příspěvek k růstu reálného HDP. Spotřeba domácností je však částečně financována dluhově, když současná konjunktura dodala domácnostem sebevědomí a odvalu se zadlužit. Rovněž silný nárůst tvorby hrubého fixního kapitálu vedl k tomu, že domácí poptávka představovala v roce 2006 přírůstek k růstu reálného HDP 5,5 p.b. Zahraniční obchod tak, i při zachování vysokého tempa růstu vývozu, přestal být hlavním tahounem konjunktury.

¹ Data zveřejněná k 14.5.2007.

² Sezónně očištěno.

³ ČNB v roce 2006 zvýšila 2T repo sazbu dvakrát o 25 b.b. na současných 2,50 %. ECB změnila sazby pětikrát (vždy o 25 b.b.) na konečných 3,50 %.

⁴ Bez neziskových institucí obsluhujících domácnosti (NZISD).

⁵ Jedná se o míru nezaměstnanosti osob starších 14 let.

⁶ Na bázi ročních klouzavých úhrnů.

⁷ Na bázi ročních klouzavých úhrnů.

Již čtvrtý rok v řadě se snížil podíl vládních výdajů na HDP. S určitým zpožděním se současná příznivá ekonomická situace projevila i v poklesu počtu nezaměstnaných, kterých loni ubylo o 10 %⁸.

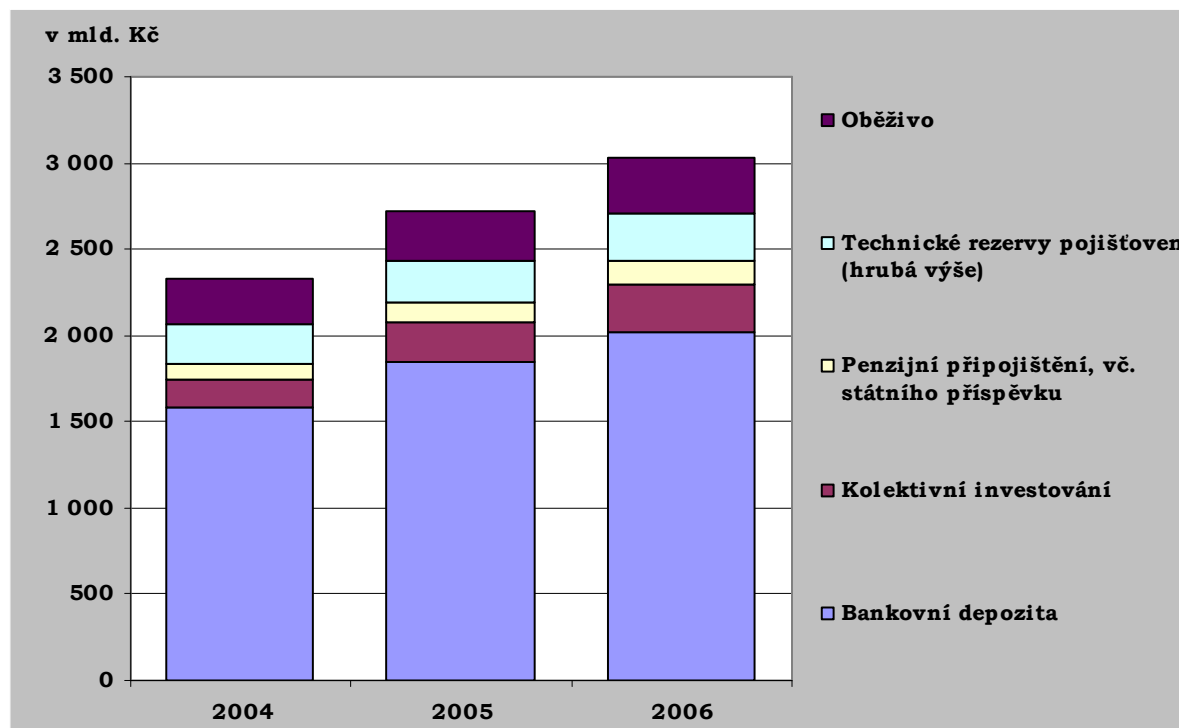
⁸ Dle VŠPS.

3. PROSTŘEDKY POUŽITELNÉ NA FINANČNÍM TRHU

Ke konci roku 2006 mohly finanční instituce působící na českém trhu teoreticky využít k operacím na finančním trhu cca 3 bil. Kč⁹, což představuje meziroční nárůst o 11 %. Tempo růstu se oproti předchozímu roku snížilo o cca 0,5 p.b. Následující graf a tabulka srovnávají strukturální vývoj finančních zdrojů dle vybraných segmentů.

Graf č. 1: Prostředky použitelné na finančním trhu

Pramen: MF, ČNB, AKAT, AFAM

Z meziročního srovnání prostředků použitelných na finančním trhu vyplývá, že stejně jako v předchozích letech došlo ve všech sledovaných segmentech k nárůstu celkového objemu prostředků, nejvíce pak u kolektivního investování a penzijního připojištění (o cca 20 %). Snížila se však meziroční dynamika růstu všech sektorů s výjimkou již zmíněného penzijního připojištění a oběživa.

Z hlediska objemu vložených prostředků si zachovala absolutně nejvyšší meziroční nárůst bankovní depozita, téměř 175 mld. Kč. Ke konci roku jejich objem poprvé v historii překonal hranici 2 bil. Kč. A to i v situaci, kdy výnosy z vkladů nepokryjí ani inflaci, a dochází tedy k reálnému znehodnocování vkladů. Pokračující nárůst bankovních depozit je důsledkem příznivého ekonomického růstu ČR v uplynulém roce.

⁹ Prostředky použitelné na finančním trhu pro účel této sestavy definujeme jako různé druhy peněžních úspor, které banky, pojišťovny, penzijní fondy, investiční společnosti a investiční fondy umísťují do nástrojů finančního trhu. Jde tedy o určitou výše z celkové bilance tvorby a užití finančních zdrojů.

Tabulka č. 3: Prostředky použitelné na finančním trhu

(mld. Kč)	2005		2006		meziroční změna (%)
	31.12.	meziroční změna	31.12.	meziroční změna	
Bankovní depozita¹⁰	1 850,34	181,34	2 025,06	174,72	9,44
z toho stavební spoření	328,99	41,89	359,80	30,81	9,37
Kolektivní investování	224,91	60,71	271,30	46,39	20,63
Penzijní připojištění, včetně státního příspěvku	113,22	19,00	136,40	23,18	20,48
Technické rezervy pojišťoven (hrubá výše)	248,03	26,12	269,71	21,68	8,74
Oběživo	287,70	26,30	321,50	33,80	11,75
Celkem	2 724,20	313,47	3 023,97	299,77	11,00

Pramen: MF, ČNB, AKAT, AFAM

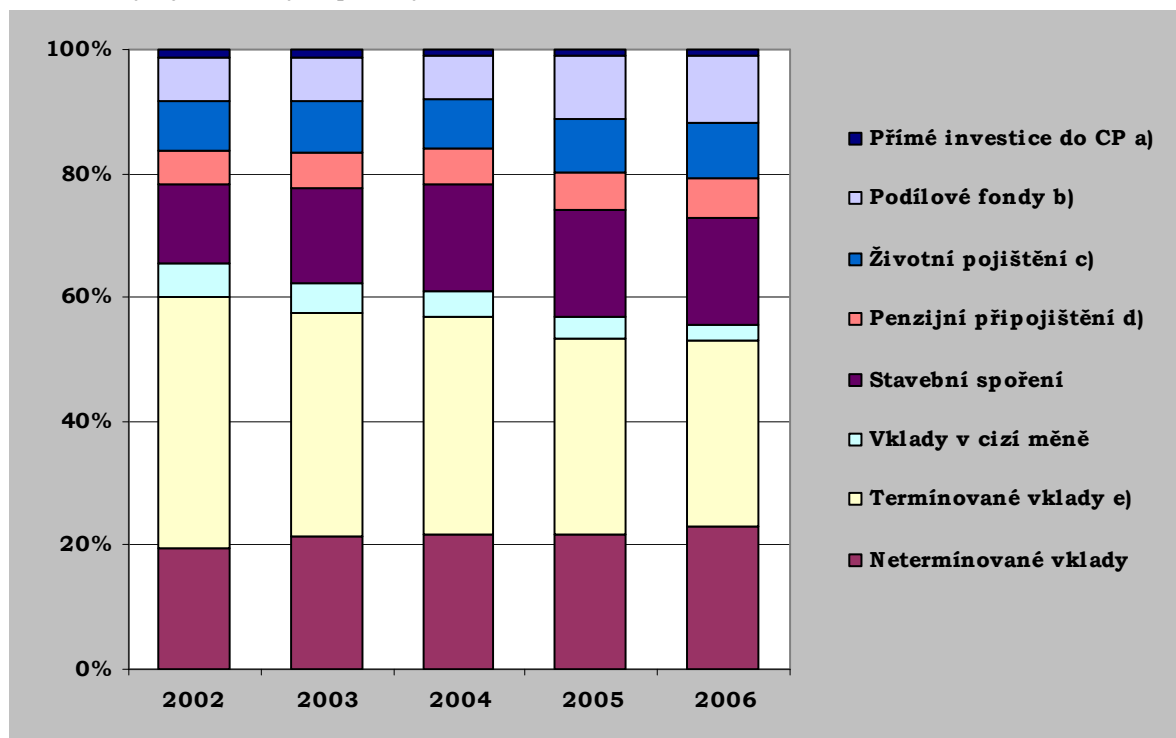
¹⁰ Pozn.: Zahrnují clientské vklady v Kč (bez mezibankovních depozit včetně nerezidentských bank).

4. STRUKTURA ÚSPOR DOMÁCNOSTÍ

Celkové úspory domácností vzrostly meziročně o 11 %, a dosáhly tak hodnoty 2,1 bil. Kč. Zrychlení tempa růstu úspor domácností (v roce 2005 o 7,6 %) je důsledkem příznivého ekonomického vývoje ČR.

Graf č. 2: Vývoj struktury úspor obyvatelstva ČR¹¹

Pramen: ČNB - ARAD, MF

Ze všech sledovaných ukazatelů zaznamenaly nárůst všechny složky kromě vkladů v cizí měně, které opětovně poklesly, což je přirozeným důsledkem posilující koruny vůči prakticky všem hlavním světovým měnám v posledních několika letech. V protikladu k nárůstu úspor domácností je sledována výše zadlužení domácností, která je více popsána v kapitole 6.2.2 Vklady a úvěry.

Z hlediska struktury umísťují domácnosti dlouhodobě své úspory nejvíce do termínovaných a netermínovaných vkladů, stavebního spoření a podílových fondů. Zajímavým jevem z hlediska objemu vložených prostředků je v roce 2006 vyšší růst netermínovaných vkladů na úkor termínovaných. Znovu se tak potvrzuje, že většina českých investorů je značně konzervativní a pokud se jim již vzhledem k aktuální výši úrokových sazeb „nevyplatí“ přelévat úspory do oblíbených termínovaných vkladů, tak nevyhledávají jiné formy investic, ale úspory prostě nechají neefektivně ležet na bankovním účtu.

¹¹ Poznámky:

- Kvalifikovaný odhad MF.
- Hodnota majetku v otevřených podílových fondech, investičních fondech a od poloviny roku 2002 i vč. zahraničních fondů - pro fyzické osoby v odhadované výši 85 % celkového majetku fondů.
- Podle objemu technických rezerv pojištěných.
- Dosud naspořeno vč. státních příspěvků, bez výplat penzí a jednorázových vyrovnání.
- Po překlasifikování vkladů některých stavebních spořitelů provedeném ČNB za období 12/2001 a 01/2002.

Největší procentuální nárůsty, téměř 21 %, vykazaly v roce 2006 investice do penzijních fondů a fondů podílových, které ovšem zdaleka nedosáhly dynamiky z roku předchozího (cca 62 %).

5. OBCHODY NA REGULOVANÝCH TRZÍCH

Hlavní index pražské burzy PX¹² uzavřel rok 2006 silnější o 7,87 % na hodnotě 1588,9 bodu. Akciový trh se v druhém pololetí vzpamatoval z propadu, ke kterému došlo v období od 26.4. do 13.6.2006, při němž index PX ztratil 24,62 % a klesl z 1 547,7 až na 1 166,6 bodu. Hlavní příčinou byla nejistota ohledně makroekonomické situace v USA a vývoje sazeb Fedu. Jakmile pominula burza začala rychle umazávat ztráty.

Tabulka č. 4: Vývoj indexu BCPP

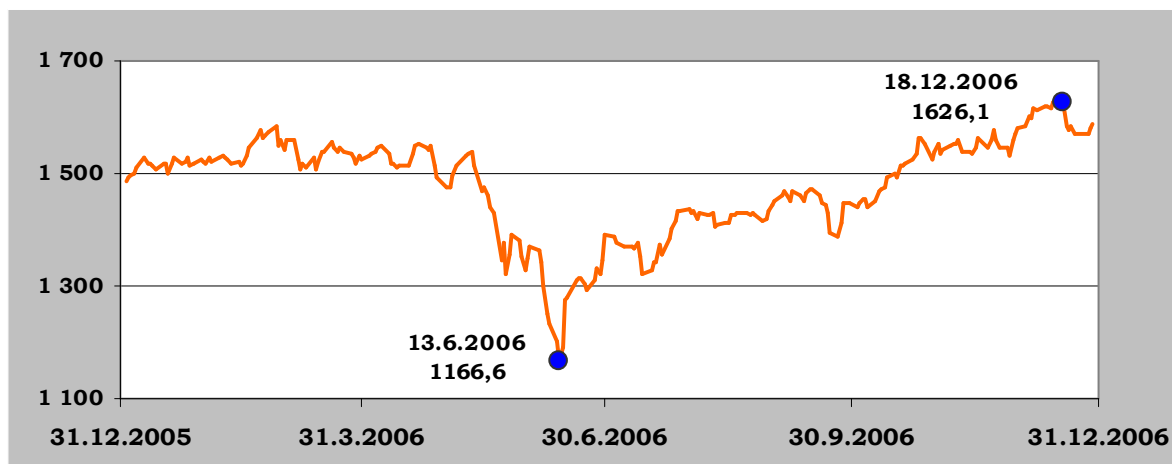
rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
PX k 31.12.	478,5	394,6	460,7	659,1	1 032,0	1 473,0	1 588,9
změna (%)	-2,29	-17,53	16,75	43,06	56,58	42,73	7,87

Pramen: BCPP

Během strmého růstu zaznamenal index PX nejvyšší jednodenní změnu od svého vzniku 5.4.1994. Dva dny poté, co se index odrazil ode dna, posílil během jediného obchodního dne 15.6.2006 o 7,30 %. I díky tomuto skoku již koncem října překonal index PX hodnotu před počátkem propadu. Do konce roku pak ve srovnání s hodnotou na dně propadu posílil o 36,20 %.

Před vánočními svátky dosáhl index PX do té doby historického maxima 1626,1 bodu.

Graf č. 3: Vývoj indexu PX

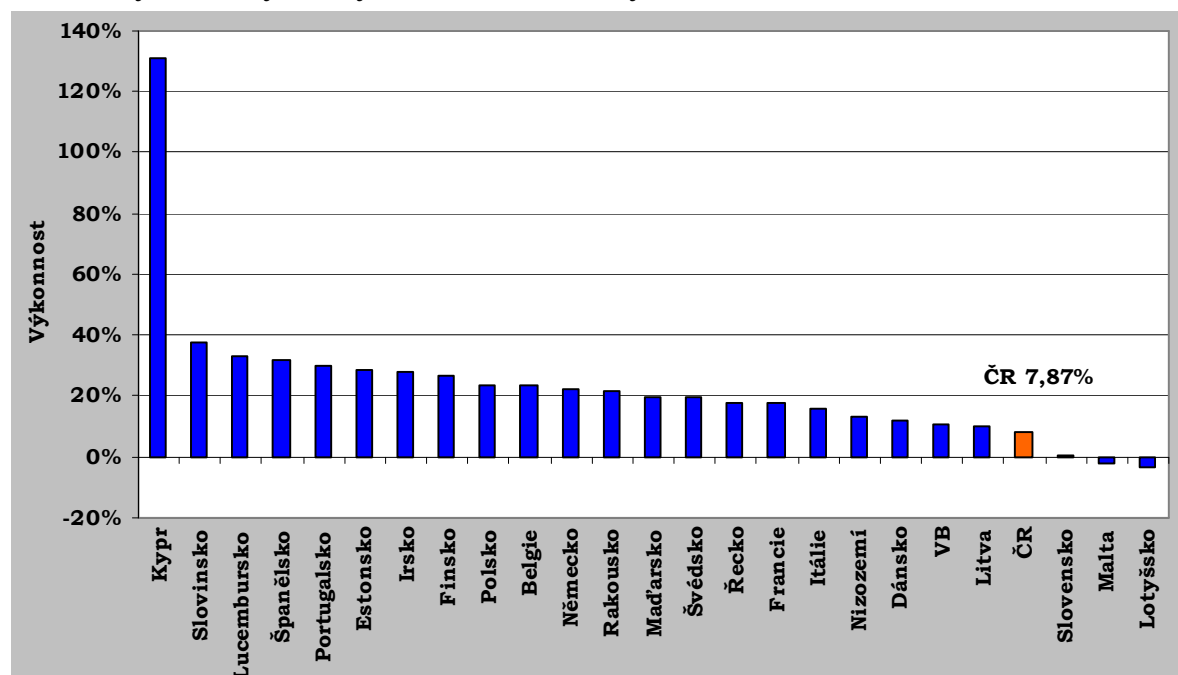
Pramen: BCPP

Zatímco v předešlých letech patřily české akcie mezi nejziskovější na akciových trzích Evropské unie, v loňském roce se pražská burza, měřeno růstem hodnoty hlavního indexu, umístila až mezi posledními.

¹² Index PX nahradil 20.3.2006 indexy PX-50 a PX-D a stal se jejich plnohodnotným nástupcem včetně historických časových řad od 5.4.1994.

Graf č. 4: Výkonnost významných indexů burz členských států EU v loňském roce¹³

Pramen: FESE

Objemy obchodů po rekordním roce 2005 poklesly. Propad v objemech obchodování s akciemi (18 %) částečně zacelily dluhopisy, kterých bylo zobchodováno o 12 % více. Tím také skončilo pětileté období pravidelného poklesu objemu obchodů s dluhopisy.

Tabulka č. 5: Objem obchodů

k 31.12. (mld. Kč)		2002	2003	2004	2005	2006	změna (%)
Akcie a podílové listy	BCPP	197,40	257,44	479,66	1 041,17	848,90	-18,47
	RM-S	11,86	6,32	4,58	5,50	3,73	-32,22
	celkem	209,26	263,76	484,24	1 046,68	852,63	-18,54
Dluhopisy	BCPP	1 595,67	1 110,10	692,48	533,24	598,92	12,32
	RM-S	8,54	3,05	0,30	1,08	0,20	-81,40
	celkem	1 604,22	1 113,15	692,78	534,32	599,12	12,13
Deriváty a ostatní produkty	BCPP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	N/A
	RM-S	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	N/A
	celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	N/A
celkem		1 813,48	1 376,91	1 177,02	1 580,99	1451,78	-8,17

Pramen: BCPP, RM-S

Ke konci loňského roku vstoupily na burzu 2 nové společnosti¹⁴, což by mohlo naznačovat počátek nového pozitivního trendu. Úspěch primárních emisí by mohl inspirovat další společnosti ke stejnému kroku.

I přes tyto 2 IPO v loňské roce je pražská burza pro zahraniční investory především trhem, kde se obchodují akcie ČEZ¹⁵.

¹³ Belgie-BEL 20, Česká republika-PX 50, Dánsko-OMXC 20, Estonsko-OMXV, Finsko-OMXH 25, Francie-CAC 40, Irsko-ISEQ, Itálie-MIB, Kypr-FTSE/CySE 20, Litva-OMXV, Lotyšsko-OMXR, Lucembursko-LuxX, Maďarsko-BUX, Malta-MSE, Německo-DAX, Nizozemí-AEX, Polsko-WIG 20, Portugalsko-PSI 20, Rakousko-ATX, Řecko-FTSE/ATHEX 20, Slovensko-SAX, Slovinsko-SBI 20, Španělsko-IBEX-35, Švédsko-OMXS 30, Velká Británie-FTSE 100.

¹⁴ 7.12.2006 se začalo obchodovat s akciemi developerské společnosti ECM Real Estate Investments a 18.12.2006 textilní společnost Pegas Nonwovens.

¹⁵ Akcie ČEZ tvoří 35,71 % tržní kapitalizace BCPP a 40,40 % objemu obchodů s akciemi.

Tabulka č. 6: Počty registrovaných emisí

k 31.12.		2002	2003	2004	2005	2006
Akcie a podílové listy¹⁶	Hlavní trh	5	5	6	8	10
	Vedlejší trh	41	34	29	19	11
	Volný trh	33	26	20	12	11
	celkem	79	65	55	39	32
Dluhopisy	Hlavní trh	20	27	24	27	28
	Vedlejší trh	18	20	20	15	15
	Volný trh	36	34	35	54	67
	celkem	74	81	79	96	110
Deriváty a ostatní produkty	Futures	-	-	-	-	2
	Investiční certifikáty	-	-	-	-	7
	Warranty	-	-	-	-	0
	celkem	0	0	0	0	9
celkem		153	146	134	135	151

Pramen: BCPP

BCPP v loňském roce nabídla investorům i nové produkty. Nejprve spustila 4.10.2006 obchodování s investičními certifikáty, o den později se poprvé obchodovaly také derivátové kontrakty. Certifikáty i futures zatím zůstávají mimo zájem investorů a objemy obchodů jsou minimální. Hlavním důvodem je skutečnost, že čeští obchodníci obchodují s certifikáty a futures na zahraničních trzích, které nabízejí nesrovnatelně širší nabídku titulů.

¹⁶ S podílovými listy se na pražské burze přestalo obchodovat v průběhu roku 2002. Od roku 2003 tak tabulka zachycuje jen počty emisí akcií a dluhopisů.

6. SUBJEKTY FINANČNÍHO TRHU

V souladu s celosvětovým trendem hrají i na českém finančním trhu stále větší roli velká finanční uskupení zahrnující kromě banky i investiční společnost, speciální úvěrovou instituci, penzijní fond, pojišťovnu a další instituce. V rámci finanční skupiny je uplatňován tzv. cross selling, kdy jednotlivé instituce nabízejí rovněž produkty ostatních společností ve skupině, čímž poskytují klientům komplexní škálu finančních služeb a současně uplatňují úspory z rozsahu.

Tabulka č. 7 udává přehled počtu subjektů působících na českém finančním trhu, který se alespoň v nejvýznamnějších segmentech v posledních letech již příliš nemění. Pro nové subjekty je vstup na trh díky poměrně silné konkurenci a koncentraci stále složitější. Jako relativně nejschůdnější řešení se nabízí fúze či akvizice některé ze stávajících společností. Výjimku z ustáleného trendu tvoří hlavně investiční a pojišťovací zprostředkovatelé, kterých vzhledem k povaze jejich činnosti a legislativní úpravě neustále přibývá.

Tabulka č. 7: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu

k 31.12.	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Banky	38	37	35	35	36	37
z toho pobočky zahr. bank	8	8	8	9	12	13
z toho stavební spořitelny	6	6	6	6	6	6
Družstevní záložny	134	25	31	33	20	20
Obchodníci s CP	97	81	71	58	51	58
Investiční společnosti	65	60	54	47	27	28
Otevřené podílové fondy	88	92	66	62	65	77
Speciální otevřené podílové fondy	-	-	-	-	41	51
Standardní otevřené podílové fondy	-	-	-	-	24	26
Zahraniční fondy/podfondy	209	651	723	911	1 038	1 282
z toho na základě jednotné evropské licence	-	-	-	-	1 025	1 271
z toho speciální fondy	-	-	-	-	13	11
Investiční zprostředkovatelé	37	67	3 052	5 724	8 394	10 628
Penzijní fondy	14	13	12	11	11	11
Pojišťovny	43	42	42	40	45	49
Pojišťovací zprostředkovatelé (tis.)¹⁷	45,45	44,49	43,27	43,57	35,34	50,12

Pramen: ČNB

Ucelený přehled základních ekonomických a statistických údajů udává následující tabulka:

¹⁷ Do roku 2004 se jedná o kvalifikovaný odhad.

Tabulka č. 8: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání

		Bankovní peněžní institute	Nebankovní peněžní institute ¹⁸	Pojišťovny	Penzijní fondy	Finanční leasingové společnosti	Investiční společnosti ¹⁹
Průměrný počet zaměstnanců²⁰	k 31.12.2005	36 067	10 482	14 290	454	2 553	170
	k 31.12.2006	35 827	10 913	14 168	448	2 682	159
	změna (%)	-0,67	4,11	-0,85	-1,32	5,05	-6,47
Výsledek hospodaření před zdaněním (mld. Kč)	k 31.12.2005	49,30	21,57	11,74	4,61	5,33	6,62
	k 31.12.2006	49,17	25,17	17,11	4,14	5,34	5,80
	změna (%)	-0,26	16,69	45,74	-10,20	0,19	-12,39
Stav vlastního kapitálu (mld. Kč)²¹	k 31.12.2005	70,42	218,85	60,15	8,90	21,64	144,29
	k 31.12.2006	71,33	275,41	58,68	8,08	26,97	158,12
	změna (%)	1,29	25,84	-2,44	-9,21	24,63	9,58

Pramen: ČSÚ

Rok 2006 nedopadl z pohledu výsledků hospodaření pro finanční trh příznivě. Výraznější nárůst zisku vykázaly pouze nebankovní peněžní instituce a pojišťovny, kde byl ovšem výsledek ovlivněn mimořádnými výnosy z prodeje podílů ve společnostech působících na českém finančním trhu. Největší pokles vykázaly investiční společnosti a penzijní fondy. S výsledky hospodaření koresponduje i hledání úspor, které se projevuje ve snižování počtu zaměstnanců.

6.1. Podnikový sektor

V loňském roce zvýšily podniky objem vydaných dluhopisů na 81,2 mld. Kč, ovšem financování prostřednictvím bankovních úvěrů je stále podnikovým sektorem upřednostňováno. Důvodem je za současné situace nízkých úrokových sazeb jednoduchý přístup k relativně levným bankovním úvěrům, a rovněž zahraniční mateřské společnosti často neumožňují svým českým dcerám financování prostřednictvím kapitálového trhu.

Na konci roku 2006 činil objem vydaných dluhopisů pouze 15,55 % z celkového objemu přijatých úvěrů a půjček. Došlo tak k nepatrnému nárůstu oproti konci roku 2005, kdy tento podíl byl 14,56 %. Loňská 2 IPO a mírně stoupající podíl dluhopisů by mohly naznačovat, že se firmy postupně učí získávat zdroje pro svůj rozvoj i na kapitálových trzích.

Tabulka č. 9: Finanční zdroje společností se 100 a více zaměstnanci²²

k 31.12. (mld. Kč)		2004	2005	2006
Peníze a účty v bankách		312,6	208,9	269,3
Úvěry a půjčky (přijaté)	krátkodobé	N/A	194,5	224,3
	dlouhodobé	N/A	263,6	298,0
	celkem	374,3	458,1	522,3
Dluhopisy vč. směnek (pasiva)	krátkodobé	N/A	13,5	11,3
	dlouhodobé	N/A	53,2	69,8
	celkem	80,2	66,7	81,2

Pramen: ČSÚ

¹⁸ Instituce dle metodiky OKEČ 652 a 67.

¹⁹ Investiční společnosti a jimi spravované podílové fondy a investiční fondy.

²⁰ Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách

²¹ U bankovních peněžních institucí se jedná o základní kapitál.

²² Uváděná čísla zahrnují veškeré platné úvěry, půjčky, dluhopisy a směnky ke dni 31.12.2006, nejen nově získané nebo vydané.

Příhodná makroekonomická situace se projevila v loňském roce i na hospodaření firem. Jejich hospodářský výsledek před zdaněním vzrostl o výrazných 26,85 %. Navíc meziročně klesl i počet ztrátových podniků, který ještě v pololetí dosahoval 1177. Zisk se podařilo navýšit díky rychlému růstu tržeb. Celkové náklady sice zvýšily tempo růstu až na 13,28 %, přesto celkové výnosy společností rostly ještě rychleji (14,01 %). Zlepšila se tak rentabilita nákladů a především vlastního kapitálu.

Podíváme-li se podrobněji na zdroje tržeb, zjistíme, že se zvýšil podíl služeb na celkových tržbách na úkor prodeje zboží. Služby loni tvořily 21,56 % z celkových tržeb oproti 19,62 % v roce 2005. Největší část tržeb (53,32 %) získávají společnosti z prodeje vlastních výrobků. V loňském roce se podařilo celkově všem odvětvím a oborům, jak je člení a sleduje ČSÚ, dosáhnout kladného hospodářského výsledku. Navzdory tomu je pětina (21,4 %) z celkového počtu sledovaných společností ztrátových. Z toho lze usuzovat, že v každém oboru je možné dosáhnout zisku, a není tedy předurčen automaticky k zániku. Záleží spíše na podnikatelském záměru a výběru vhodné skladby produktů či služeb.

Tabulka č. 10: Finanční ukazatele společností se 100 a více zaměstnanci

k 31.12.	abs.		změna	
	2005	2006	abs.	(%)
Počet aktivních subjektů	4 357	4 448	91	2,09
z toho ztrátových	991	951	-40,0	-4,04
podíl na celkovém počtu (%)	22,7	21,4	-1,4	-6,00
jejich ztráta (mld. Kč)	43,5	37,4	-6,1	-14,08
průměrná ztráta (mil. Kč)	43,9	39,3	-4,6	-10,46
jejich počet zaměstnanců (tis.)	368,1	368,7	0,6	0,17
Počet zaměstnanců celkem (prům. fyz. osob)	1 579 561	1 616 015	36 454	2,31
AKTIVA = PASIVA celkem (mld. Kč)	3 866,2	4 365,8	499,6	12,92
Vlastní kapitál	2 068,3	2 290,8	222,5	10,76
Cizí zdroje = Pasiva - vlastní zdroje	1 797,9	2 075,0	277,1	15,41
Výnosy celkem (mld. Kč)	4 935,1	5 626,6	691,6	14,01
Náklady celkem (mld. Kč)	4 669,7	5 290,0	620,3	13,28
Výsledek hospodaření před zdaněním (mld. Kč)	265,4	336,7	71,3	26,85
Rentabilita nákladů (%)	5,7	6,4	0,7	11,97
Rentabilita vlastního kapitálu (%)	12,8	14,7	1,9	14,58

Pramen: ČSÚ

6.2. Bankovní sektor

V roce 2006 pokračovala konsolidace bankovního sektoru. Na tuzemském trhu začal proces sloučení Živnostenské banky a HVB, který by měl být dokončen v roce 2007. V důsledku změny vlastnických vztahů v eBance bylo rozhodnuto o jejím spojení s v tuzemsku působící Raiffeisenbank. Komerční banka se stala 100% vlastníkem stavební spořitelny Modrá pyramida, když odkoupila zbývající 60% akciový podíl.

V loňském roce na tuzemský bankovní trh nově vstoupila pobočka zahraniční banky v režimu jednotné licence Bank od Tokyo – Mitsubishi UFJ.

Bankám stále přibývají noví klienti a tento trend by mohl ještě nějakou dobu pokračovat v souvislosti s celkově se zlepšující ekonomickou situací, kdy domácnosti nakupují stále více bankovních služeb.

Trh základních produktů je ovšem již téměř nasycen, růst jednotlivých bank bude do budoucna záležet na tom, jak dokáží oslovit stávající klienty složitějšími bankovními produkty s vyšší marží, případně přetáhnout klienty konkurenčních bank. Aby získaly další, resp. udržely stávající zákazníky, budou banky nuceny zavádět na tuzemském trhu nové produkty a služby. V loňském roce to bylo například postupné zavádění služby nazývané CashBack, která umožňuje klientům výběr peněz přímo na pokladnách hypermarketů a supermarketů. Banky začaly dále nabízet konsolidaci stávajících úvěrů,

produkt, který umožňuje sloučit různé dosavadní úvěry klienta do jediného. Určitý prostor pro růst existuje rovněž v dalším rozšiřování nabídky úvěrových produktů a zaměření se na skupiny potenciálních klientů dosud nevyužívajících bankovní služby (převážně mladí lidé do 18 let).

Ještě před nedávnem se předpokládalo, že banky svojí poplatkovou politikou postupně vytlačí velkou část klientů z poboček a přesvědčí je o výhodách ovládnutí bankovního účtu a využívání dalších základních služeb na dálku. Tento předpoklad se i v ČR ukázal jako mylný, služby jako elektronické bankovníctví apod. vyhovují pouze určité skupině klientů. Proto většina bank oznámila svůj záměr v roce 2007 svoji pobočkovou síť nadále rozšiřovat. Rozšiřování pobočkových sítí souvisí rovněž i s rozvojem obchodních aktivit bank vyžadující přímý kontakt s klientem a využití cross-sellingu v rámci jednotlivých bankovních skupin.

Následující tabulka udává vybrané ukazatele obezřetného podnikání bank v ČR. Důležitým ukazatelem je kapitálová přiměřenost, která se dlouhodobě drží nad minimálním požadovaným limitem 8 %. Přestože v roce 2006 došlo k opětovnému nárůstu objemu ohrožených úvěrů, poklesl jejich podíl na celkových úvěrech.

Tabulka č. 11: Kapitálová přiměřenost, likvidita bank

k 31.12.	2002	2003	2004	2005	2006
Kapitálová přiměřenost (%)	14,34	14,47	12,56	11,86	11,41
Klasifikované úvěry (mld. Kč)	147,10	114,01	118,83	127,75	156,34
Podíl klasifikovaných úvěrů na úvěrech (%)	15,78	11,15	10,84	11,73	11,95
Ohrožené úvěry (mld. Kč)	75,77	49,61	44,51	47,09	54,21
Podíl ohrožených úvěrů na úvěrech celkem (%)	8,13	4,85	4,06	4,33	4,15
Podíl rychle likvidních aktiv na celkových aktivech (%)	32,67	35,91	32,79	32,10	29,63

Pramen: ČNB

6.2.1. Vývoj úrokových sazeb

Rok 2006 byl z hlediska pohybu základní dvou týdenní repo sazby (2T Repo sazba) relativně klidný. Během prvního pololetí neshledala bankovní rada ČNB závažné důvody pro její korekci. Změna sazeb nastala až ve druhém pololetí 2006, konkrétně 28.7. a 29.9. V obou případech se 2T Repo sazba zvýšila o 0,25 p.b., čímž se dostala na úroveň 2,50 %. Důvodem pro dvojí zvýšení byla dle bankovní rady vyšší inflace a riziko dlouhodobého fiskálního vývoje. Dlouhodobě jsou sazby v České republice stále na nižší úrovni než v Eurozóně, aktuálně o celý 1,25 p.b.

Zajímavostí z hlediska mezinárodního srovnání je, že japonská centrální banka po 6 letech, kdy držela politiku nulových úrokových sazeb s cílem oživit ekonomiku a nastartovat hospodářský růst, zvedla v červenci 2006 svoji hlavní sazbu na symbolických 0,25 %. Mezi třiceti zeměmi OECD patří japonské sazby k nejnižším.²³

Tabulka č. 12: Sazby ČNB

sazba (%)	30.6.2004	31.12.2004	30.6.2005	31.12.2005	30.6.2006	31.12.2006
2T Repo	2,25	2,50	1,75	2,00	2,00	2,50
Diskontní	1,25	1,50	0,75	1,00	1,00	1,50
Lombardní	3,25	3,50	2,75	3,00	3,00	3,50

Pramen: ČNB

Evropská centrální banka v loňském roce zvýšila svoji základní sazbu pětikrát, vždy o 0,25 p.b. Poprvé v březnu, následně v červnu, srpnu, listopadu a k poslední změně došlo

²³ V únoru 2007 svoji sazbu zvedla podruhé, ale opět jen o čtvrt bodu na konečných půl procenta.

13. prosince 2006 na konečných 3,50 %²⁴ Přestože se ECB v loňském roce nevyhnula opakovanému zvyšování sazeb, má stále nižší úrokové sazby než Spojené státy, kde je sazba od poloviny loňského roku 5,25 %.

Zvýšení základní sazby ČNB mělo v roce 2006 nepatrný vliv na pohyby RPSN²⁵ na spotřebu a na nákup bytových nemovitostí. RPSN na spotřebu vykazuje za uplynulý rok, s výjimkou října, setrvalý pokles. Naproti tomu RPSN na koupi bytových nemovitostí od poloviny loňského roku roste, důvodem mohou být spekulace na růst sazeb v prvním pololetí 2007.

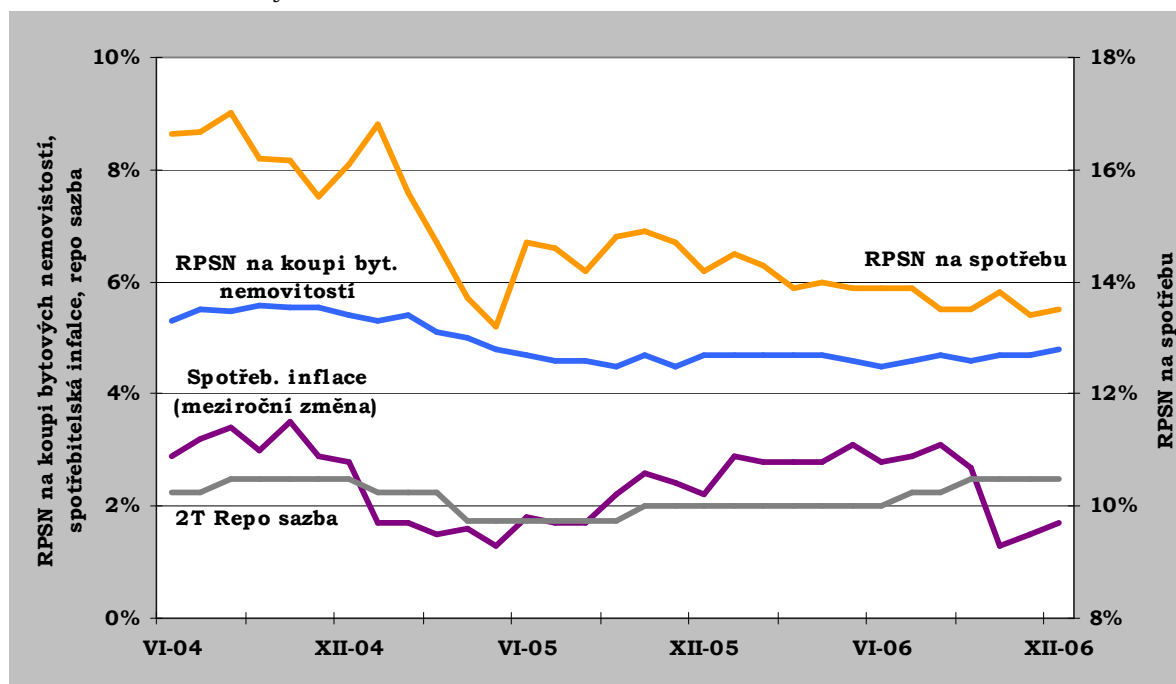
Tabulka č. 13: RPSN²⁶

sazba (%)	I-06	II-06	III-06	IV-06	V-06	VI-06	VII-06	VIII-06	IX-06	X-06	XI-06	XII-06
na spotřebu	14,5	14,3	13,9	14,0	13,9	13,9	13,9	13,5	13,5	13,8	13,4	13,5
na koupi bytových nemovitostí	4,7	4,7	4,7	4,7	4,6	4,5	4,6	4,7	4,6	4,7	4,7	4,8

Pramen: ČNB

Procentuální sazba celkových ročních nákladů z úvěrů na spotřebu z dlouhodobého pohledu klesá, naopak na nákup bytových nemovitostí se udržuje v intervalu 4,5 – 4,8 %. Pro celkové srovnání je v níže uvedeném grafu zahrnuta i meziroční spotřebitelská inflace.

Graf č. 5: Úrokové sazby z úvěrů

Pramen: ČSÚ, ČNB

6.2.2. Vklady a úvěry

Růst úvěrů byl podporován přetrvávající nízkou hladinou úrokových sazeb a vysokým ekonomickým růstem. Z úvěrů poskytnutých nefinančním podnikům se nejrychleji

²⁴ Základní sazba ECB se 14. března 2007 posunula o dalších 0,25 p.b. na úroveň 3,75 %.

²⁵ RPSN udává procentní podíl z dlužné částky, který musí klient zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími výdaji spojenými s čerpáním úvěru.

²⁶ Nové obchody.

zvyšovaly dlouhodobé úvěry, které obvykle financují investiční aktivity podniků (úvěry pronájmu strojů a zařízení, zpracovatelského průmyslu, výstavby a stavebnictví a do odvětví obchodu, prodeje, údržby a oprav). Poptávka domácností po úvěrech je stále vysoká, zapříčiněná mj. nabídkou nových úvěrových produktů a v případě úvěrů na bydlení i předpokládaným zvýšením sazby DPH na stavební práce a postupnou deregulací nájemného do roku 2010.

Tabulka č. 14: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska

k 31.12. sektor	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2005	2006	změna	změna (%)	2005	2006	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	356,47	402,37	46,53	13,08	432,66	473,23	84,28	19,48
Domácnosti	1 011,94	1 113,18	102,24	10,11	411,76	461,10	118,16	28,70
Vládní instituce	274,19	154,34	2,40	1,58	74,56	66,28	-13,36	-17,92
Finanční instituce	83,73	79,28	-4,43	-5,29	87,42	86,35	-1,03	-1,18
Ostatní	51,04	58,08	7,04	13,79	19,63	27,11	7,48	38,10
celkem	1 777,37	1 807,25	153,78	9,30	1 026,03	1 221,56	195,53	19,06

Pramen: ČNB - ARAD

Bankovní sektor zaznamenal v meziročním srovnání nárůst objemu vkladů o 9,3 % (na 1 807,25 mld. Kč) a výrazný nárůst poskytnutých úvěrů o 19,1 % (na 1 221,56 mld. Kč). Velkou měrou se na nárůstu dynamiky úvěrů podílely půjčky domácnostem a nefinančním podnikům. Půjčky domácnostem představovaly především úvěry související s bydlením (více viz Příloha 2, Tabulka č. 31).

Průměrná úroková sazba u úvěrů dosáhla 7,86 %. Z hlediska splatnosti byl zaznamenán rozdílný vývoj. Sazby krátkodobých úvěrů se zvýšily, oproti tomu sazby střednědobých a dlouhodobých poklesly. Průměrná úroková sazba z vkladů dosáhla pouze 1,1 %.

Tabulka č. 15: Průměrná úroková sazba

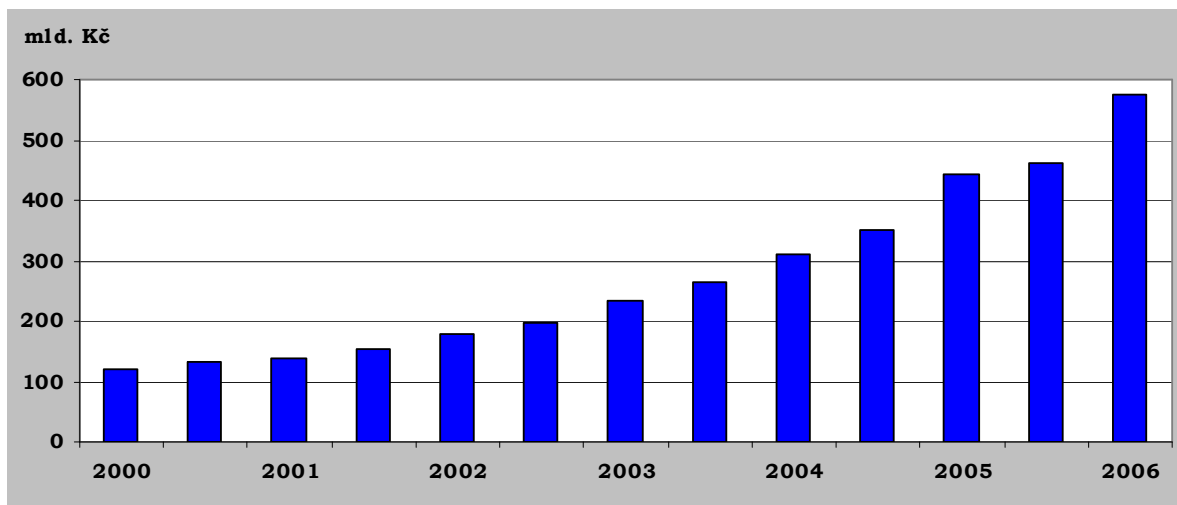
k 31.12. (%)		2002	2003	2004	2005	2006
Vklady	domácností a drobných podnikatelů	2,06	1,40	1,33	1,24	1,23
	nefinančních podniků	1,75	1,09	1,14	0,99	0,97
Úvěry	domácnostem a drobným podnikatelům	8,83	8,29	8,09	7,53	7,46
	na spotřebu	13,81	13,20	14,86	14,36	14,26
	na nemovitosti	7,36	6,70	6,15	5,57	5,51
	nefinančních podniků	5,82	4,57	4,51	4,27	4,22

Pramen: ČNB - ARAD

Na konci roku 2006 dosáhla zadluženost domácností u bank a finančních institucí hodnoty 540,71 mld. Kč a zaznamenala tak meziroční nárůst 29,53 % oproti roku 2005.

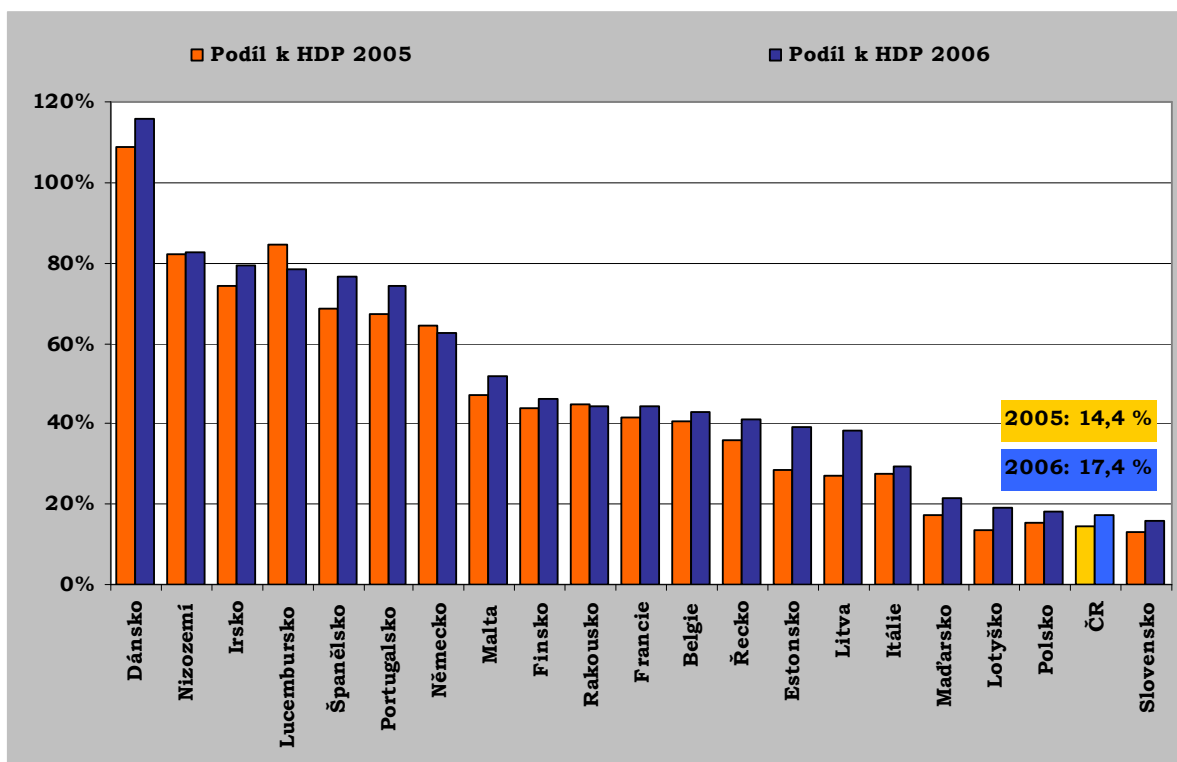
Graf č. 6: Zadluženost domácností u bank a finančních institucí

Pramen: ČNB - ARAD, ČLFA.

Ve srovnání s vyspělými členskými státy EU nedosahuje výše zadluženosti českých domácností takové výše, ale alarmující je dynamika, kterou v posledních letech dosahuje. Stále většímu procentu domácností tak hrozí, že se dostanou do dluhové spirály. V ČR tvoří podíl poskytnutých úvěrů domácnostem na HDP cca 17,4 %, v Eurozóně cca 52 %. Půjčky ze strany bank určené domácnostem v ČR dosahují 10 % průměru EU.

Graf č. 7: Srovnání zadlužení domácností

Pramen: ECB, Eurostat.

6.2.3. Stavební spořitelny

Během roku 2006 bylo uzavřeno celkem 516 tis. nových smluv (meziroční nárůst o 20 %). V meziročním porovnání bylo uzavřeno o 86 tis. nových smluv více, což představuje nové maximum v počtu nově uzavřených smluv od novely zákona o stavebním spoření, která vstoupila v platnost 1.1.2004.²⁷ Průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv stoupla o 20 % na 236 tis. Kč. Naproti tomu meziročně poklesl počet smluv, u kterých byla navýšena cílová částka, a to o 52 tis. V roce 2006 tak byla cílová částka navýšena u 310 tis. smluv o 59 mld. Kč (více viz Příloha 2, Tabulka č. 32).

Z pohledu celkového počtu existujících smluv došlo v roce 2006 k meziročnímu poklesu o 276 tis. Za tři roky účinnosti zmíněné novely tak celkový počet smluv poklesl o 1 mil. a dochází rovněž ke změně struktury smluv. V roce 2006 vzrostl podíl tzv. nových smluv, tj. smluv uzavřených po 1.1.2004, na celkovém počtu smluv o 9 p.b. na 21,3 %.

Změna struktury smluv o stavebním spoření se v roce 2006 projevila na vyplácené státní podpoře. V uplynulém roce byla vyplacena v celkovém objemu 15,8 mld. Kč, což je o 314 mil. Kč méně než v roce 2005. Dá se předpokládat, že s poklesem celkového počtu smluv v roce 2006 a snížením počtu tzv. starých smluv²⁸, dojde i v roce 2007 k dalšímu snížení vyplácené státní podpory.

Celkový počet úvěrů vzrostl ke konci roku 2006 o 5 % na 901 tisíc, což představuje nejmenší meziroční nárůst za posledních několik let. Současně se meziročně zvýšil jejich objem o 25,3 % (cca 27 mld. Kč) na celkových 135,45 mld. Kč. Tato skutečnost se projevila i v nárůstu poměru objemu úvěrů a naspořené částky, který dosáhl hodnoty 37,6 % a oproti roku 2005 se tak zvýšil o 4,8 p.b.

6.2.4. Hypoteční úvěry

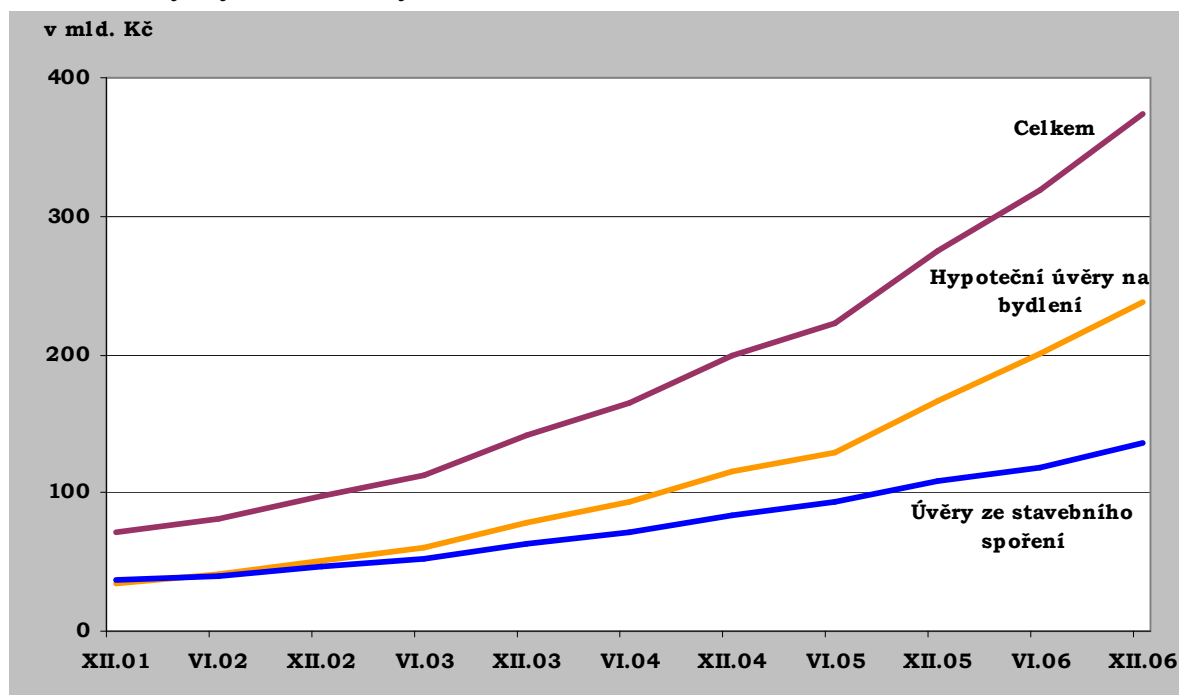
Hypoteční úvěry patří k základním kamenům rozvoje bytové výstavby nejen v České republice, ale i rámci celé EU. Rozvoji bytové výstavby v České republice nahrávají nízké úrokové sazby ČNB, postupná deregulace nájemného, relativní dostupnost hypotečních úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření, snížená DPH na stavební práce, demografická struktura i další faktory.

²⁷ Novela stanovila novou maximální výši státní podpory stavebního spoření na 3 000 Kč a dále prodloužila minimální dobu platnosti smluv na šest let.

²⁸ Smlouvy do 31.12.2003, minimální doba platnosti 5 let a maximální výše státní podpory 4 500 Kč.

Graf č. 8: Úvěry obyvatelstvu na bydlení

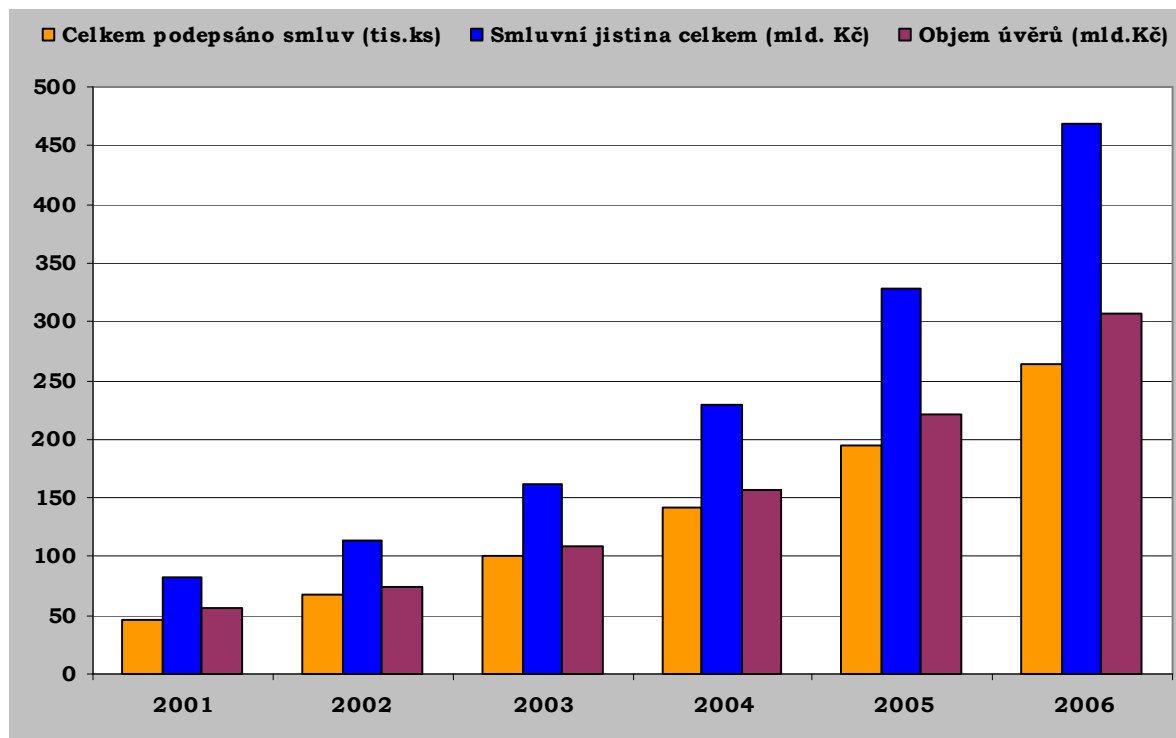
Pramen: MMR, ČNB - ARAD

Již v průběhu loňského roku hypoteční banky avizovaly, že poskytnou hypoteční úvěry v celkové výši přesahující hranici 100 mld. Kč a jejich předpoklad se potvrdil. Celková smluvní jistina úvěrů poskytnutých domácnostem meziročně vzrostla na 100,84 mld. Kč (více viz Příloha 2, Tabulka č. 33). Celkový objem poskytnutých hypotečních úvěrů na bytové účely obyvatelstva se meziročně zvýšil o 43 % (cca 72 mld. Kč) na 238,24 mld. Kč.

V ČR se odhaduje, že cca 18 % domácností je zadluženo v souvislosti s úvěry na bydlení. Tento údaj zatím nedosahuje takových rozměrů jako obvyklé ve vyspělých evropských státech (až 75 %, v USA až 90 %), ale dynamika je v ČR podstatně vyšší.

Graf č. 9: Souhrnné ukazatele hypotečního trhu

Pramen: MMR, ČNB - ARAD

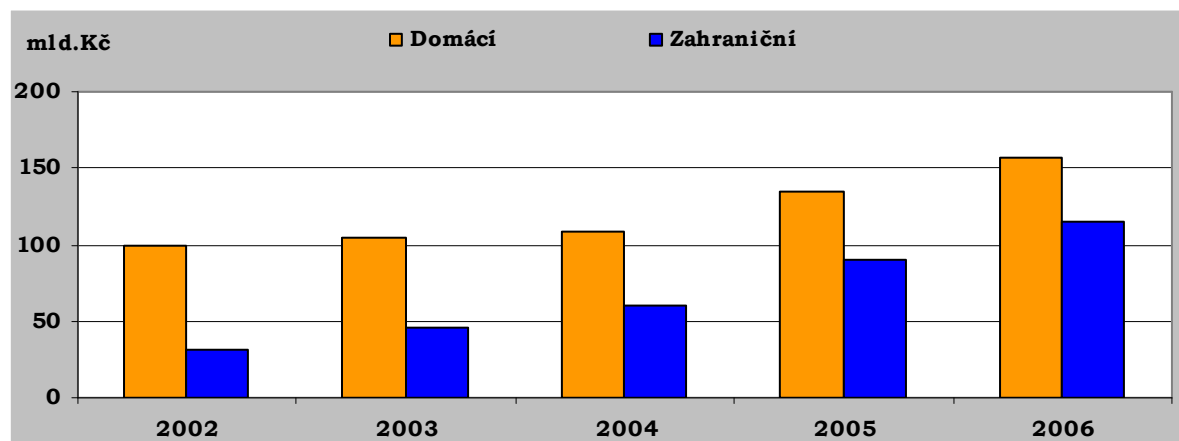
Růst hypotečního trhu v ČR je stále vysoký, v posledních letech se dle objemu pohybuje rozmezí 40 až 50 %. V roce 2006 se celkový objem všech hypotečních úvěrů zvýšil téměř o 40 % (na 307,6 mld. Kč), počet smluv o hypotečním úvěru se zvýšil o 36 %. Novým produktem, který se objevil na trhu hypotečních úvěrů byla tzv. hypotéka na hypotéku. V podstatě se jedná o refinancování stávající hypotéky. Tento produkt je vhodný především pro klienty, kterým se blíží konec sjednané fixace úrokové sazby.

6.3. Kolektivní investování

Rovněž v roce 2006 pokračoval zájem o produkty kolektivního investování. Objem investic v podílových fondech meziročně narostl o 46,37 mld. Kč na celkových 271,3 mld. Kč. Nicméně při bližším pohledu je patrná nižší dynamika investic do podílových fondů (17,1 %) oproti předchozímu ročnímu období (24,8 %).

Graf č. 10: Vývoj investování do podílových fondů

Pramen: AFAM, AKAT

Téměř 7 miliard investovaných do fondů stačilo meziročně zvýšit objem prostředků v této kategorii o 158 %. Tento nárůst se jeví razantním především díky nízké úrovni srovnávací základny, nicméně potěšitelným faktem je, že téměř všechny „nové“ prostředky směřovaly do domácích fondů.

Obecně největším „magnetem“ však zůstávají zajištěné fondy, z 89 % zahraniční provenience. Objem v nich investovaných prostředků meziročně stoupl o téměř 80 %. V kategorii zajištěných fondů je také spravován druhý největší objem prostředků; právě v roce 2006 zajištěné fondy odsunuly na třetí pozici dříve tak populární fondy dluhopisové, z nichž jako jediných naopak investoři odcházeli (pokles investic celkem o 5 %, u domácích i zahraničních).

Tabulka č. 16: Prostředky jednotlivých druhů podílových fondů podle domicilu

k 31.12. (mld. Kč)	2005			2006			meziroční změna (%)		
	Domáci	Zahraniční	celkem	Domáci	Zahraniční	celkem	Domáci	Zahraniční	celkem
Peněžního trhu	72,4	29,6	102,0	77,0	28,4	105,3	6,3	-4,3	3,2
Dluhopisové	27,0	16,7	43,8	25,0	16,6	41,6	-7,6	-1,1	-5,1
Akciové	7,8	16,0	23,8	11,6	25,0	36,6	49,5	56,2	54,0
Smišené	20,9	6,2	27,2	27,3	6,6	33,8	30,2	5,2	24,5
Fondy fondů	3,9	0,4	4,3	10,7	0,5	11,2	174,0	13,3	158,4
Zajištěné	3,1	20,7	23,8	4,8	38,0	42,8	53,2	83,4	79,5
celkem	135,2	89,7	224,9	156,4	114,9	271,3	15,7	28,1	20,6

Pramen: AFAM, AKAT

Druhou nejvíce žádanou skupinou podle investovaného objemu byly stejně jako v roce 2005 fondy akciové (nárůst majetku o 54 % tj. o 12,8 mld. Kč). V této kategorii převažoval zájem o zahraniční fondy, které získaly 70 % z nově investovaných prostředků (viz Příloha 2, Tabulky č. 29 a 30). Investory nepochybně lákají do akciových fondů atraktivní výnosy akciových trhů z minulých let, byť drtivá globální korekce, jež postihla světové akciové trhy v měsících květnu a červnu 2006, ukázala, jak dokáže zvýšená volatilita otestovat nervy a nakonec i peněženky investorů. Prudký úder zasáhl především mělké rozvíjející se trhy, ale v zásadě nebyl před korekcí ušetřen nikdo.

Z absolutního hlediska největší část úspor nadále s přehledem okupují stagnující fondy peněžního trhu (přírůstek 3,2 %). Díky nižším poplatkům a téměř stejným výnosům jako u dluhopisových fondů si dále drží svoji pozici bezpečného přístavu pro opatrné investování. I toto hodnocení je však nutno brát s rezervou, neboť při srovnání očekávané míry inflace

na rok 2007 na úrovni okolo 3 % neposkytují výnosy fondů peněžního trhu pod hranici 2 % plnou kompenzací a reálně tak jsou i tyto investice zatím ztrátové. To však nutně neznamená, že je tato tendence nezvratná. Bude-li pokračovat trend zvyšování úrokových sazeb, budou to právě fondy peněžního trhu, které z nových podmínek budou rychle profitovat. A zvýšení jejich výnosů investoři jistě nepřehlédnou.

Další prostor pro expanzi lze spatřovat v tzv. alternativních produktech. Jde zejména o investice do komoditních, realitních fondů či různých tematických certifikátů, jež mohou být vydávány ve formě zajištěných fondů nebo dokonce dluhopisů s výnosem vázaným na stanovený benchmark. V prvním čtvrtletí roku 2007 byl na trh uveden první specializovaný nemovitostní fond²⁹. Bohužel není dostupná statistika objemu investic českých investorů do různých certifikátů a ETF (exchange traded funds) obchodovaných na zahraničních burzách. Tyto produkty nabízejí podobné investiční možnosti jako podílové fondy, často však nabízejí zvýhodnění ve formě nižších poplatků. Podobné certifikáty ostatně v uplynulém roce začaly být obchodovány i na pražské burze.

Objem prostředků individuálně obhospodařovaného majetku (asset management) v individuálních portfoliích dosáhl na konci 4. čtvrtletí 2006 u fyzických osob 21,6 mld. Kč a 221,5 mld. Kč u institucí - právnických osob³⁰.

6.4. Pojišťovny

Loňský rok nepředstavoval pro pojišťovny z hlediska upsaných rizik nikterak mimořádné období. Pouze v počátku roku došlo ke zvýšenému výskytu pojistných událostí na majetku z důvodu poměrně dlouhého a na sněhovou pokrývku vydatného zimního období. Následný rychlý přechod zimy do jarního období zapříčinil rovněž zvýšený výskyt pojistných událostí, způsobených lokálními povodněmi z rychle odtávajícího sněhu, někdy i místně zvýrazněnými jarními přívalovými dešti.

Český pojistný trh pokračoval v trendu nižších přírůstků hrubého předepsaného pojistného, který se začal projevovat již v letech 2004 a 2005. Dynamika výdajů domácností na pojistnou ochranu mírně klesá, a snižuje se i podíl pojistného sektoru na HDP. Ukazatel celkové propojištěnosti³¹ klesl ze 4,0 % v roce 2004 na 3,8 % v roce 2006. Z celkových běžných výdajů domácností se snižuje jak podíl výdajů na životní pojištění, tak i na pojištění neživotní. Po období zvýšeného zájmu o pojistnou ochranu zejména majetku (po povodních v r. 2002) se postoj obyvatel k pojištění vrací k předchozím stereotypům. Na pojištění se stále pohlíží jako na zbytečnou potřebu, která je zařazena až na jednom z posledních míst ve výdajových preferencích u většiny domácností.

K poklesu dynamiky pojistného trhu mohlo přispět i určité „znejistění“ klientů ze strany samotných pojišťoven. Marketingové kampaně představovaly v nedávné minulosti některé nové produkty životního pojištění s kapitálovou složkou příliš jednostranně. Při jejich propagaci byl neúměrně kladen důraz na jejich spořicí složku, a naopak byla zcela potlačována jejich primární funkce - pokrytí sjednaných rizik. V současné době při obecně nižší hladině úrokových sazeb dochází u řady klientů ke zklamání z nenaplněných očekávání na zhodnocení vložených prostředků. V mnohých případech klienti vložili do těchto produktů i vyšší částky svých úspor (formou jednorázového pojistného), což určitou nedůvěru k produktům životního pojištění dále prohloubilo.

Jednou z dalších příčin stagnace trhu, zejména v oblasti neživotního pojištění se jeví i celkově se zostřující konkurenční prostředí. Pojišťovny jsou pod tímto tlakem nuceny

²⁹ ČS nemovitostní fond spravovaný REICO, investiční společností České spořitelny, a.s.

³⁰ Pramen: AKAT

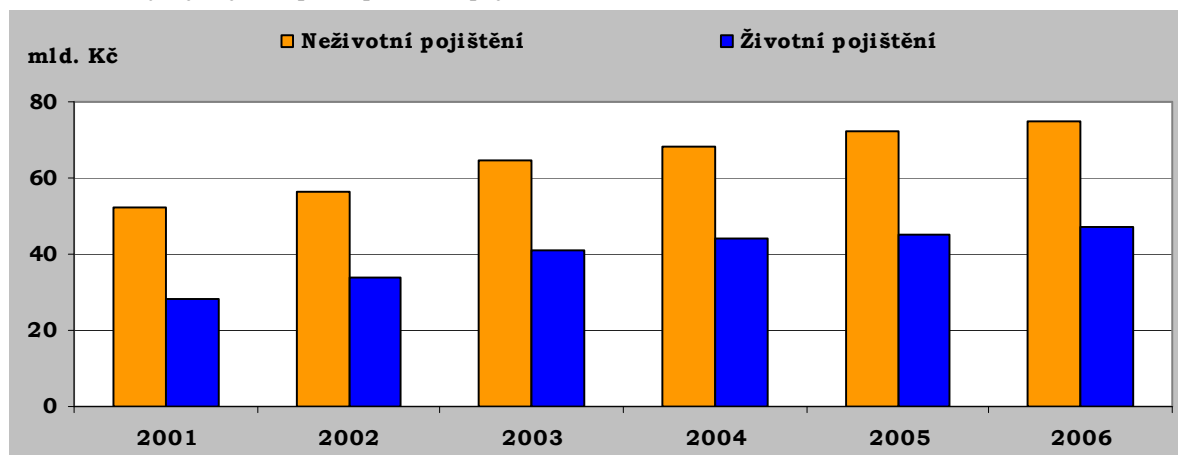
³¹ Podíl hrubého předepsaného pojistného na HDP.

udržovat relativně nízké sazby pojistného, které se dostávají v případě některých produktů až na samou hranici ekonomické únosnosti krytí pojištěných rizik. Někteří zástupci pojistného trhu označují současnou situaci za tzv. „cenovou válku“ a zároveň varují, že v extrémních případech může docházet i k stanovení ekonomicky nepodložených - dumpingových hodnot pojistného.

Částečný odliv pojistného zejména v neživotním pojištění byl zaznamenán i v souvislosti se vstupem ČR do EU. Usnadněním tvorby přímých pojistných linek na zahraniční pojistitele zejména u některých větších, cizím kapitálem ovládaných podniků odchází část pojistného mimo český pojistný trh. Některé expertní odhady hovoří o negativním dopadu na trh až v řádu miliard hrubého předepsaného pojistného.

Graf č. 11: Vývoj objemu předepsaného pojistného

Pramen: ČNB

Pojišťovny za uplynulý rok předepsaly celkové hrubé pojistné ve výši 122,1 mld. Kč, což představuje meziroční růst o 4,3 %. Neživotní pojištění zaznamenalo nárůst o 3,8 % a v absolutní hodnotě dosáhlo 74,9 mld. Kč. Oproti předchozímu roku vyšší dynamiky dosáhlo životní pojištění, které vzrostlo o 5,1 % a dosáhlo 47,2 mld. Kč. Jeho podíl na celkovém objemu pojistného představuje 38,7 %, přičemž před deseti lety činil 27 %. Možnosti dalšího růstu životního pojištění lze vidět při srovnání tohoto poměrového ukazatele s vyspělými ekonomikami EU (15), kde tento podíl je přibližně opačný. Zde až 60 % celkového objemu pojistného představuje životní pojištění a cca 40 % tvoří neživotní pojištění.

Ke konci roku 2006 na pojistném trhu působilo 49 pojišťoven. Jejich počet se meziročně zvýšil o 4 subjekty. Nově zahájilo činnost 5 poboček zahraničních pojišťoven (z toho 4 pro pobočky ze zemí EU) a jedna zahraniční pobočka (Gothaer) dobrovolně svoji činnost ukončila. Na českém pojistném trhu výrazně dominují dvě pojišťovny (České pojišťovna a Pojišťovna Kooperativa), které společně dosahují cca 55 % celkového hrubého předepsaného pojistného.

Tabulka č. 17: Výsledky pojišťoven³²

k 31.12.	2002	2003	2004	2005	2006
Počet pojistných smluv (tis. ks)	20 053	20 211	20 256	21 303	22 216
z toho neživotní pojištění	13 772	13 871	13 913	14 840	15 456
životní pojištění	6 281	6 339	6 344	6 463	6 760
Počet nově uzavřených PS (tis. ks)	5 705	5 224	5 161	5 786	8 024
z toho neživotní pojištění	4 851	4 411	4 082	4 941	7 238
životní pojištění	854	813	1 080	845	786
Předepsané pojistné celkem (mld. Kč)	90,66	105,95	112,58	117,05	122,09
z toho neživotní pojištění	56,62	64,82	68,38	72,13	74,86
životní pojištění	34,04	41,13	44,20	44,92	47,23

Pramen: ČNB

Vývoj dalších ukazatelů pojistného trhu lze pokládat za poměrně příznivý. Celkový počet uzavřených smluv mírně roste zásluhou především nově uzavíraných smluv v neživotním pojištění. Nižší přírůstek počtu smluv v životním pojištění je dán pokračujícím výpadkem smluv s jednorázově placeným pojistným a zřejmě i částečně konkurenční nabídkou obdobných finančních produktů. Výpadek počtu nově uzavřených smluv v životním pojištění byl v předepsaném pojistném plně nahrazen běžně placeným pojistným. Na významnějším přírůstku počtu nově uzavřených smluv v neživotním pojištění se podílí zejména odvětví (B18) - cestovní pojištění.

Vzrůstající výkon pojistného trhu byl zabezpečován s nižším počtem zaměstnanců. Jejich počet plynule klesá od r. 2003 a ke konci roku 2006 činil průměrný evidenční počet 14 406 zaměstnanců. Zisk pojišťoven dosáhl 14,6 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 82 %. Na výrazném nárůstu zisku se podílí zejména Česká pojišťovna svými mimořádnými výnosy z prodeje eBanky a podílu na stavební spořitelně Modrá pyramida.

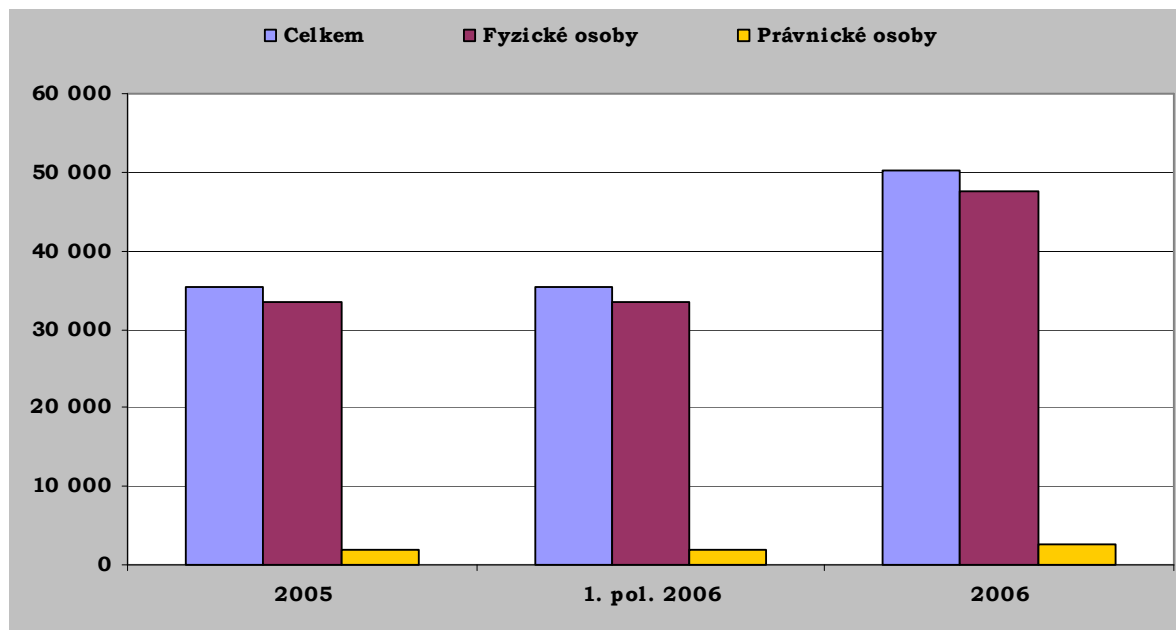
Pojišťovny jsou ve skladbě umístění technických rezerv limitovány regulatorními předpisy. Konzervativní investiční strategie se projevuje zejména v nárůstu podílu státem garantovaných dluhopisů, které např. v životním pojištění tvoří již 43,4 % celkového finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy (viz Příloha 2, Tabulka č. 34). I přes reálné předpoklady, že k dalšímu poklesu úrokových sazeb zřejmě nedojde a budoucí trend bude spíše opačný, nelze ani do budoucna očekávat výrazně vyšší zhodnocení spořicí složek životních pojistek. Kromě základní tendence posilování podílu relativně bezpečných aktiv v portfoliu (zejména státní dluhopisy, popř. HZL) nedošlo u ostatních položek umístění technických rezerv k výraznějším odchylkám.

Z důvodu stabilního vývoje úrokových sazeb na finančním trhu (zejména dlouhodobých instrumentů) nebylo nutné přistoupit k úpravě maximální výše technické úrokové míry (2,4 %). Tato sazba představuje pro pojistníky zaručený podíl na výnosech z finančního umístění v životním pojištění.

³² PS = pojistná smlouva, počet smluv v životním pojištění nezahrnuje smlouvy za doplňková pojištění.

Graf č. 12: Vývoj počtu pojišťovacích zprostředkovatelů

Pramen: ČNB

Tabulka č. 18: Počty zprostředkovatelů podle postavení (kategorií)³³

Subjekt registrace k 31.12.	2005			2006			meziroční změna (%)		
	FO	PO	celkem	FO	PO	celkem	FO	PO	celkem
VPZ	5 707	157	5 864	7 496	211	7 707	31,35	34,39	31,43
PPZ	17 259	576	17 835	24 334	867	25 201	40,99	50,52	41,30
VPA	9 827	42	9 869	13 018	58	13 076	32,47	38,10	32,50
PA	427	425	852	459	514	973	7,49	20,94	14,20
PM	125	356	481	132	407	539	5,60	14,33	12,06
SLPU	35	61	96	48	77	125	37,14	26,23	30,21
PZ EU	22	316	338	2 058	442	2 500	9 254,55	39,87	639,64
celkem	33 402	1 933	35 335	47 545	2 576	50 121	42,34	33,26	41,85

Pramen: ČNB

Výrazný meziroční nárůst počtu pojistných zprostředkovatelů (o 42 %) lze částečně přičíst ještě na úkor nové legislativy v této oblasti, kdy zřejmě ne všem zprostředkovatelům se v roce 2005 podařilo zaregistrovat. Téměř 95 % zprostředkovatelů provozuje činnost jako fyzické osoby a nejvyšší počet subjektů je registrován v pozici podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele (50,3 %). Vzhledem ke značnému počtu zprostředkovatelů (ke konci r. 2006 zaregistrováno 50 121 subjektů) se jeví jako účelné systém registrace a celkovou regulaci v této oblasti upravit ve smyslu jejího zjednodušení a sjednocení s distributory finančních produktů v ostatních sektorech finančního trhu.

6.5. Penzijní připojištění

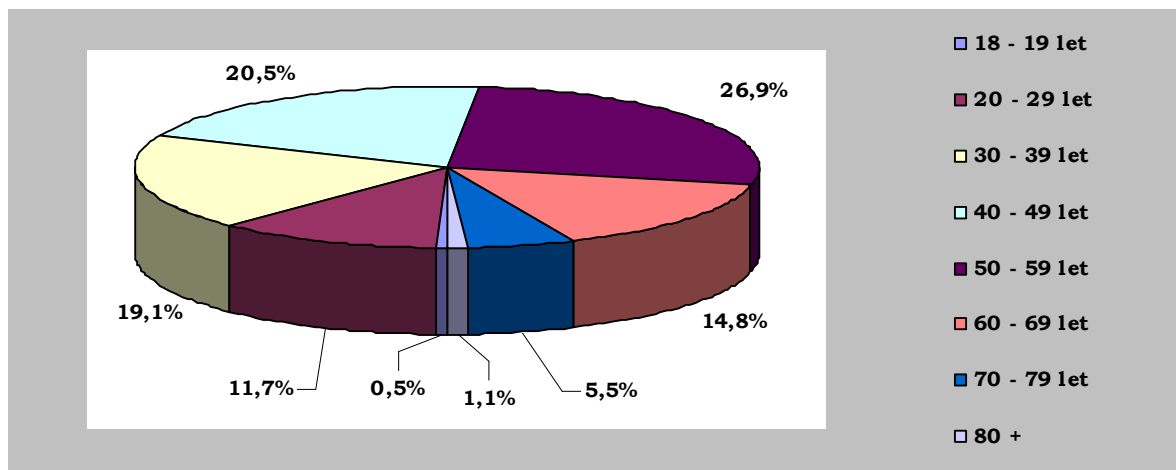
Také v období roku 2006 pokračoval nárůst počtu účastníků ve fondech penzijního připojištění na celkových téměř 3,6 mil. Tempo růstu 9,6 % bylo jen nepatrně nižší než v předchozím roce 2005, kdy byl přírůstek nejsilnější za posledních několik let. Celkový objem prostředků účastníků v penzijních fondech dosáhl 136,4 mld. Kč.

³³ VPZ = vázaný pojišťovací zprostředkovatel, PPZ = podřízený pojišťovací zprostředkovatel, VPA = výhradní pojišťovací agent, PA = pojišťovací agent, PM = pojišťovací makléř, SLPU = samostatný likvidátor pojistných událostí, PZ EU = pojišťovací zprostředkovatel "zahraniční", FO = fyzické osoby a PO = právnické osoby.

Z hlediska dynamiky nárůstu počtu účastníků vede nejmladší věková kategorie 18 – 19 let, kde v roce 2006 činil nárůst 31,87 %. Tento výsledek je však třeba posuzovat s rezervou, neboť vychází z nízké srovnávací základny (do kategorie spadá pouze 16 513 účastníků). Je třeba si též uvědomit, že podle zákona nemohou uzavírat penzijní připojištění se státním příspěvkem osoby mladší 18 let. U ostatních věkových kategorií, včetně té nejstarší, tj. 80 a více let lze vidět rovněž dvouciferný nárůst počtu účastníků. Výjimku tvořily pouze věkové kategorie čtyřicátníků a padesátníků. Pravděpodobným vysvětlením je, že penetrace penzijního připojištění v těchto věkových kategoriích je již vysoká.

Graf č. 13: Věková struktura účastníků penzijního připojištění k 31.12.2006

Pramen: MF

Tabulka č. 19: Počet účastníků penzijního připojištění dle věku

	2002	2003	2004	2005	2006	meziroční změna	
						abs.	(%)
18 - 19 let	5 175	6 102	8 872	12 522	16 513	3 991	31,87
20 - 29 let	295 296	302 906	319 707	368 952	420 387	51 435	13,94
30 - 39 let	440 200	469 601	516 646	601 614	686 156	84 542	14,05
40 - 49 let	639 232	643 272	667 016	705 074	735 250	30 176	4,28
50 - 59 let	781 121	812 919	874 832	931 001	966 952	35 951	3,86
60 - 69 let	313 291	346 580	395 418	452 878	530 932	78 054	17,24
70 - 79 let	127 100	135 308	153 182	173 965	196 484	22 519	12,94
80 +	20 466	22 868	28 057	33 721	40 971	7 250	21,50
celkem	2 621 881	2 739 556	2 963 730	3 279 727	3 593 645	313 918	9,57

Pramen: MF

Počet smluv o penzijním připojištění s vedenými příspěvky zaměstnavatele, stále roste. K 31.12.2006 šlo celkem o 1 322 540 smluv, tedy o 153 743 více než o rok dříve (nárůst o 13,15 %). Zajímavým faktem je, že 2 562 z těchto účastníků je ve věku 70-79 let, 246 dokonce nad 80 let!

Tabulka č. 20: Rozložení průměrné výše měsíčních příspěvků

Kč/měsíc	2002	2003	2004	2005	2006
Úč. přísp. na starobní penzi	332,1	373,0	385,3	399,3	406,4
Úč. přísp. na výsluhovou penzi	117,8	144,5	153,3	162,1	171,3
Účastnický příspěvek	365,8	416,7	435,6	459,1	474,8
Státní příspěvek	86,7	97,3	99,6	100,8	103,6

Pramen: MF

Z tabulky č. 19 je také možné vidět zvýšení průměrných měsíčních příspěvků účastníků penzijního připojištění na 475 Kč (bez příspěvku zaměstnavatelů), což představuje meziroční nárůst o 3,4 %. S tím koresponduje i růst průměrné výše státního příspěvku, jež poskočila na 103,64 Kč (nárůst o 2,8 % oproti 31.12.2005).

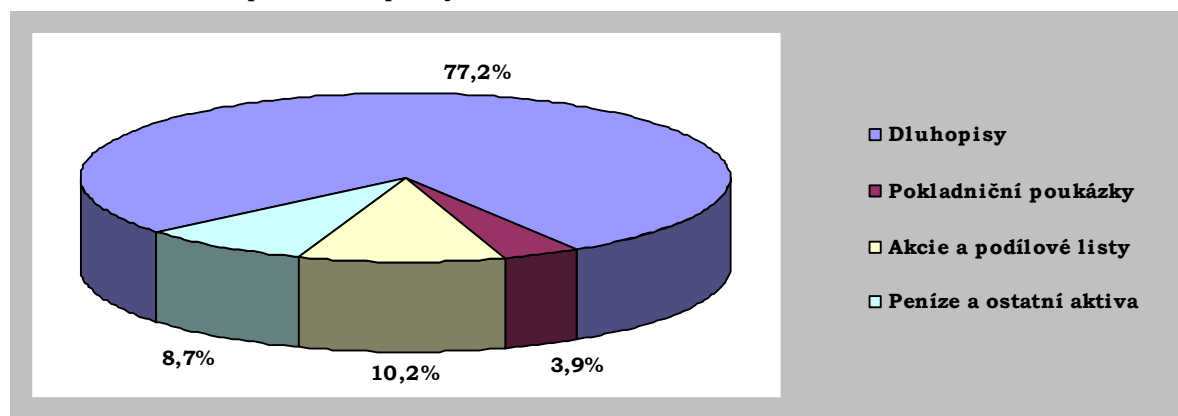
Tabulka č. 21: Umístění prostředků penzijních fondů

k 31.12. (tržní ceny, mld. Kč)	2002	2003	2004	2005	2006	podíl 2006 (%)
Dluhopisy	50,97	60,29	69,08	89,36	109,97	77,15
Pokladniční poukázky	6,68	8,00	18,08	9,74	5,54	3,89
Akcie a podílové listy	4,30	3,93	6,40	9,23	14,55	10,21
Peníze a ostatní aktiva	6,76	9,84	8,51	15,08	12,47	8,75
celkem	68,71	82,06	102,07	123,41	142,53	100,00

Pramen: APF ČR

Ke konci roku 2006 dosáhla hodnota umístění prostředků penzijních fondů 142,53 mld. Kč³⁴, tj. meziroční nárůst o téměř 15,5 %. Ve struktuře umístění prostředků však nedošlo k žádnému výraznému posunu.

Graf č. 14: Umístění prostředků penzijních fondů k 31.12.2006

Pramen: APF ČR

I přes tyto nárůsty však nadále platí jen doplňkový význam soukromého důchodového připojištění, když nízká výše průměrného měsíčního příspěvku účastníků doplněná o státní příspěvek popř. příspěvek zaměstnavatele nevytvoří dostatečně vysokou výši úspor na stáří. Vzhledem k vysoké penetraci, kdy smlouvu o penzijním připojištění má téměř 3,6 mil. účastníků, tedy asi 43 % populace nad 18 let (jež může smlouvu o penzijním připojištění uzavřít a v poměru k ekonomicky aktivní populaci je pak penetrace přirozeně ještě mnohem vyšší), je otázkou, jakým směrem by se reformy měly ubírat.

V souvislosti s penzijním připojištěním se již dlouhou dobu hovoří o nutnosti určitých změn v systému. Tato diskuse doznala konkrétnějších obrysů koncem roku 2006, kdy byla v souvislosti s připravovanou penzijní reformou vytvořena pracovní skupina³⁵, která se zabývá tzv. oddělením majetku účastníků penzijního připojištění od majetku penzijního fondu, včetně možnosti poskytovat různě zaměřené penzijní plány včetně garantovaných.

Cílem chystaných změn v oblasti penzijního připojištění je zprůhlednit činnost stávajících penzijních fondů tak, aby se mohly stát pilířem předpokládané důchodové reformy. Tato pracovní skupina vygeneruje varianty, které budou analyzovány. Na základě jí schválené varianty a jejího závěrečného doporučení bude navržena novela zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem.

³⁴ Zahrnuje prostředky účastníků i akcionářů.

³⁵ Členy pracovní skupiny jsou MF, MPSV, ČNB a APF ČR.

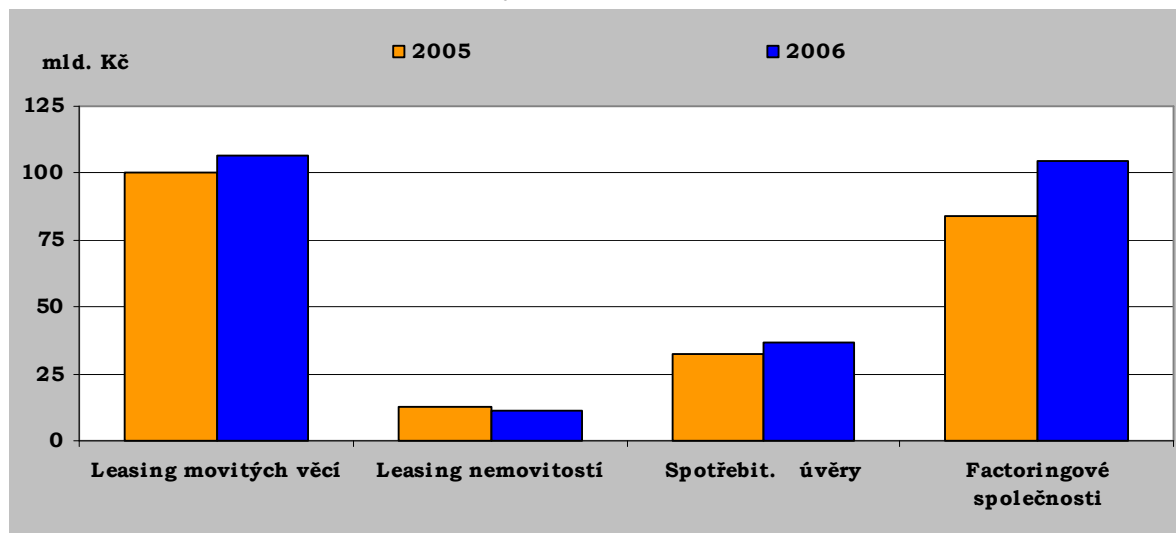

6.6. Nebankovní úvěrové instituce

Vzhledem k tomu, že nebankovní úvěrové instituce nepodléhají doзору ČNB ani jiné instituci fungující v ČR, jsou statistiky o tomto sektoru získávány z ČLFA.³⁶ Oproti konci roku 2006 poklesl počet subjektů zapojených do ČLFA o 12 subjektů a na konci roku se ustálil na 65. V evropském kontextu zaujímá český leasingový trh čtrnácté místo a mezi novými evropskými ekonomikami je na prvním místě. Podíl leasingu na financování nových investic se v ČR blíží 30 %, což je po Velké Británii nejvíce v Evropě. Do konce roku 2006 se prostřednictvím leasingu na českém trhu proinvestovala částka 1,1 bil. Kč. Ze zaměření leasingu movitých předmětů tvořila z celkového leasingu osobní auta 29 %, zbývajících 71 % bylo tvořeno movitými věcmi souvisejícími s podnikáním, např. stroji a zařízeními 23,3 %.

V kontextu se zadlužováním domácností byl nárůst spotřebitelských úvěrů na movité věci v objemu 36,62 mld. Kč, tj. o 12,8 % více než v roce 2005. Objem spotřebitelských úvěrů byl tvořen 8,3 mld. Kč ve formě osobních půjček, 15,1 mld. Kč ve formě revolvingových úvěrů a 13,2 mld. Kč tvořilo financování v místě prodeje.

Graf č. 15: Statistika nebankovních úvěrových institucí

Pramen: ČLFA

Ze zveřejněné statistiky dále vyplývá, že factoringové společnosti získávají stále větší podíl na trhu finančních služeb. Trend růstu factoringu trvá nepřetržitě od jeho vstupu na český trh v roce 2001. V meziročním srovnání vzrostl celkový objem transakcí vykázaných factoringovými společnostmi o 25 %. Růst představuje v absolutních číslech zvýšení obrátu postoupených pohledávek z 83,8 mld. Kč v roce 2005 na loňských 104,8 mld. Kč.

³⁶ ČLFA dle vlastních údajů sdružuje 65 společností, které realizují kolem 97 % objemu všech tuzemských leasingových obchodů a většinu nebankovních úvěrů i prodejů na splátky pro spotřebitele a factoringu. Ve statistice za rok 2006 je zahrnuto 63 respondentů z toho 20 společností neuvádělo financovanou hodnotu v leasingu, 10 respondentů objem pořizovacích cen ve spotřebitelském úvěru, 3 respondenti zůstatkové hodnoty, 7 respondentů objem budoucích pohledávek, 2 respondenti počet uzavřených smluv.

Tabulka č. 22: Objem nově poskytnutých služeb členy ČLFA

k 31.12. (mld. Kč)	2005	2006	meziroční změna	
			abs.	(%)
Leasing movitých věcí	100,50	106,37	5,87	5,84
Leasing nemovitostí	12,57	11,18	-1,39	-11,06
Spotřebitelské úvěry	32,47	36,62	4,15	12,80
Factoringové společnosti	83,82	104,81	20,99	25,04
Celkem	229,35	258,98	29,63	12,92

Pramen: ČLFA

6.7. Vztah vládního sektoru k finančnímu trhu

Hospodaření sektoru vládních institucí skončilo v roce 2006 deficitem 94 mld. Kč, tj. 2,9 % HDP. Na dosaženém deficitu se převažující měrou podílel subsektor ústřední vlády, který v tomto roce skončil své hospodaření deficitem 99,7 mld. Kč, což představuje 3,1 % HDP.

V roce 2007 lze očekávat další výrazné prohloubení deficitu sektoru vládních institucí až na úroveň 138,1 mld. Kč, tzn. v podílovém vyjádření 4,0 % HDP. Hlavní faktor generující tento dramatický nárůst bude představovat prohloubení deficitu sektoru ústřední vlády, který má činit 142,7 mld. Kč, tj. 4,1 % HDP.

Sektor vládních institucí hraje klíčovou roli na finančním trhu jako emitent dluhopisů, kterými jsou financovány jeho záporné výsledky hospodaření. Dluh sektoru vládních institucí dosáhl v roce 2006 hodnoty 973,0 mld. Kč a činil 30,4 % HDP. Oproti roku 2005 tak růst dluhu začal akcelarovat a vzrostl o 7,7 %. Výrazně lépe vyznívá vývoj dluhu vládního sektoru v podílovém vyjádření na HDP, který je ovlivněn zejména rychlým hospodářským růstem. Převážná část vládního dluhu má formu dluhových cenných papírů, jejichž podíl na celkové struktuře dluhu členěného podle instrumentů se dále zvyšuje.

Vláda 11.4.2007 schválila Národní plán zavedení eura, k jehož zpracování se zavázala ve svém programovém prohlášení. Plán představuje souhrn postupů a návodů pro jednotlivé sektory i občany, jak se připravit na přijetí jednotné evropské měny. Národní plán je připraven tak, aby jej bylo možno aplikovat pro jakékoli datum zavedení eura, jak bude dále stanoveno vládou.

Přestože samotný Národní plán zvedení eura neobsahuje konkrétní termín zavedení eura, představuje signál o plánovaných krocích v praktických přípravách na vstup země do eurozóny. Otázkou zůstává, zda je vhodnější již dopředu stanovit časový termín a k němu směřovat úsilí, nebo naopak termín stanovit až na základě „vývoje situace“. Z hlediska současného stavu rozpočtů vládního sektoru, charakteristického růstem deficitů a zadlužení vlády, je však především důležité, že se vláda k projektu eura jasně přihlásila. Tento krok může napomoci k rychlejšímu prosazení konsolidace veřejných financí, bez které se jejich současný stav jeví jako dlouhodobě neudržitelný. Právě splnění fiskálních parametrů formalizovaných tzv. Maastrichtskými kritérii se může pro přijetí společné evropské měny ukázat jako klíčové. Pro dosažení stanovených kritérií není rozhodující jejich jednorázové splnění, ale dosažení trendu dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, tedy opakovaného každoročního plnění těchto kritérií.

Podrobná analýza výsledku státního rozpočtu a dalších jednotek sektoru vládních institucí je uvedena v jiných materiálech MF³⁷. Zpráva se proto omezuje jen na komentování vztahu těchto výsledků na finanční trh.

³⁷ Např. Fiskální výhled České republiky či Makroekonomická predikce České republiky, které MF publikovalo v dubnu 2007.

Tabulka č. 23: Vládní deficit a vládní dluh podle ESA 95 (v % HDP)

(% HDP)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 předběžné	2007 predikce
saldo	-5,0	-3,7	-3,7	-5,7	-6,8	-6,6	-2,9	-3,5	-2,9	-4,0
dluh	15,0	16,4	18,5	25,1	28,5	30,1	30,7	30,4	30,4	31,0

Pramen: ČSÚ, MF

6.7.1. Saldo veřejných rozpočtů³⁸

Příjmy sektoru vládních institucí dosáhly v roce 2006 výše 1267,1 mld. Kč a činily 39,5 % HDP. Oproti roku 2005 vzrostly o 5,5 %. Nicméně ve srovnání s předchozími roky lze pozorovat zpomalení jejich růstu. V roce 2006 přispělo k nižší dynamice příjmů zejména zpomalení inkasa daně z příjmů a pokles inkasa z daně na výrobu a dovoz (zejména díky DPH). V podílovém vyjádření na HDP zaznamenaly celkové příjmy sektoru vládních institucí po období relativně stabilního růstu mírný pokles. Nejvíce k tomuto vývoji přispěly daňové příjmy, které od roku 2004 poklesly o 1,7 p.b. a dosáhly v poměrovém vyjádření 19,8 % HDP. Také v roce 2007 je předpokládán jejich další pokles. Daňová kvóta od roku 2004 poklesla o 1,8 p.b. na hodnotu 34,8 % HDP. Rovněž v roce 2007 je očekáván její další výrazný pokles o 1,0 p.b. Celkově je však v roce 2007 očekáván růst příjmů sektoru vládních institucí o 4,2 %. Příjmy by měly dosáhnout výše 1320,3 mld. Kč, tj. 38,1 % HDP.

Výdaje sektoru vládních institucí dosáhly v roce 2006 hodnoty 1361,1 mld. Kč, tj. 42,5 % HDP. Ve srovnání s rokem 2005 meziročně vzrostly o 4,2 %. Na rozdíl od předchozího roku došlo ke zpomalení růstu celkových výdajů, které rostly o 1,3 p.b. pomaleji než příjmy. K tomuto zpomalení dynamiky růstu výdajů přispěl zejména pomalejší růst výdajů na konečnou spotřebu vlády. Ke zpomalení jejich dynamiky růstu také přispěly výdaje na investiční dotace a ostatní kapitálové transfery. Podíl celkových výdajů sektoru vládních institucí na HDP v posledních letech zaznamenává klesající tendenci. Od roku 2003 poklesl o 4,8 p.b. na 42,5 % HDP a také v roce 2007 je očekáváno další snížení o 0,4 p.b. Nejvíce se na tomto poklesu podílejí výdaje na konečnou spotřebu, které od roku 2003 klesly o 1,9 p.b. na 21,5 % HDP. Pro rok 2007 je očekáván růst výdajů sektoru vládních institucí na 1458,4 mld. Kč (42,1 % HDP). Dojde k výraznému zrychlení jejich tempa růstu na 7,2 %. Hlavní faktor akcelerace růstu výdajů představují sociální dávky jiné než naturální transfery.

Vlivem výše popsaného vývoje dosáhl v roce 2006 deficit hospodaření sektoru vládních institucí výše 94 mld. Kč, což představuje 2,9 % HDP. Podruhé od roku 2002 se tak ukazatel pohybuje pod referenční hodnotou fiskálního konvergenčního kritéria pro deficit. Tohoto výsledku však bylo dosaženo v růstové fázi hospodářského cyklu, která bude pravděpodobně postupně odeznívat. Především v důsledku výše popisované akceleraci růstu výdajů na sociální dávky lze v roce 2007 očekávat deficit sektoru vládních institucí ve výši 138,1 mld. Kč, tj. 4,0 % HDP.

Tabulka č. 24: Vývoj salda sektoru vládních institucí (ESA 95)

(v % HDP)	2003	2004	2005	2006 předběžné	2007 predikce
Saldo sektoru vládních institucí	-6,6	-2,9	-3,5	-2,9	-4,0
Saldo ústřední vlády	-6,0	-2,8	-3,6	-3,1	-4,1
Saldo místní vlády	-0,5	-0,1	0,0	-0,3	-0,1
Saldo fondů sociálního zabezpečení	-0,1	0,0	0,1	0,5	0,2
Primární saldo	-5,5	-1,7	-2,4	-1,8	-2,8

Pramen: Fiskální výhled České republiky – duben 2007 (MF)

³⁸ MF- Makroekonomická predikce České republiky- červenec 2006.

6.7.2. Státní rozpočet

Státní rozpočet pro rok 2006 představuje třetí rozpočet s cílem dlouhodobé fiskální konsolidace, který vychází z Koncepce reformy veřejných rozpočtů schválené usnesením vlády č. 624/2003 a ze schváleného střednědobého výdajového rámce na rok 2006. Státní rozpočet byl sestaven tak, aby zajišťoval splnění parametrů deficitu veřejných rozpočtů z Konvergenčního programu (3,8 % na HDP podle metodiky ESA95).

Jeho příjmy byly stanoveny na 884,4 mld. Kč, výdaje částkou 958,8 mld. Kč, tedy se schodkem 74,4 mld. Kč. Na základě údajů rozpočtu na rok 2006 byla odhadována čistá pozice ČR ve vztahu k EU ve výši 22,6 mld. Kč.

Skutečné celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly v roce 2006 výše 923,1 mld. Kč, celkové výdaje pak 1 020,6 mld. Kč a výsledný schodek činil 97,6 mld. Kč. Ve vztahu k EU se ČR stala za rok 2006 čistým příjemcem vůči rozpočtu EU s pozitivním saldem ve výši cca 6,8 mld. Kč (tj. 245,7 mil. EUR).

Celkové příjmy byly plněny na 103,8 % rozpočtu po úpravách, což znamená, že byly překročeny o 33,7 mld. Kč a dosáhly meziročního růstu o 56,6 mld. Kč, tj. o 6,5 %. Příčinou tohoto překročení bylo zejména překročení nedaňových a kapitálových příjmů a dotací, které překročily rozpočet o 40,4 mld. Kč, tj. o 50,6 % při meziročním růstu o 25,3 mld. Kč, tj. o 26,7 %. Překročení souvisí s převody prostředků z fondů organizačních složek státu (36,4 mld. Kč) a fondu státních záruk (10,5 mld. Kč) do příjmů kapitol. Dále také došlo k převodu kladného rozdílu „důchodového účtu“ (6,6 mld. Kč) a nevyčerpaných prostředků na „povodně 2006“ (zákon č. 170/2006 Sb., ve výši 1,9 mld. Kč). Tyto převody jsou na základě mezinárodních standardů používaných Ministerstvem financí pro kompilování vládní finanční statistiky vylučovány. Do kapitoly OSFA byla dále převedena část nerozděleného zisku ČKA předchozích období (4,1 mld. Kč).

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 020,6 mld. Kč a proti rozpočtu po rozpočtových úpravách byly vyšší o 47,6 mld. Kč, tj. o 4,9 %, a představují meziroční růst o 97,8 mld. Kč, resp. o 10,6 %. Jde zejména o výdaje prostředků převedených do příjmů kapitol z rezervních fondů (viz výše nedaňové příjmy), které mohou být čerpány nad rámec rozpočtů kapitol, ve výši 36,4 mld. Kč a realizace státních záruk (z fondu státních záruk) ve výši 10,5 mld. Kč. V metodice sestavování státního rozpočtu realizace těchto výdajů neovlivňuje výsledné saldo. Nad rámec rozpočtu s vlivem na výsledný schodek byly v závěru roku předčasně splaceny zbývající část závazku ze státní záruky ve prospěch ČNB za pohledávky, vystavené záruky a převzatá aktiva vzniklé v souvislosti s konsolidací a stabilizací bankovního sektoru z roku 1997 (14,0 mld. Kč, uhrazena z výnosu dluhopisů emitovaných podle zákona č. 547/2005 Sb.) a závazek Ministerstva financí ve prospěch ČNB, který vznikl z nevyrovnané kompenzace postoupení pohledávky vůči Národní bance Slovenska ve výši 1,2 mld. Kč (usnesení vlády č. 62/2000. Překročeny byly běžné (o 4,4 %) i kapitálové výdaje rozpočtu (o 9,3 %). Mandatorní výdaje dosáhly výše 523,2 mld. Kč, což je o 51,4 mld. Kč, tedy o 10,9 % více než v roce 2005. Jejich podíl na celkových výdajích se zvýšil z 51,1 % v roce 2005 na 51,3 % v roce 2006. Na meziročním růstu se podíleli především dávky důchodového pojištění, které vzrostly o 25,5 mld. Kč, tj. o 10,3 %.

Dosažený schodek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 97,58 mld. Kč bude vypořádán vydanými státními dluhopisy ve výši 83 mld. Kč, příjmy z aktivních krátkodobých operací řízení likvidity ve výši 10,89 mld. Kč, přijatými krátkodobými půjčkami ve výši 1,56 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry ve výši 6,97 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 4,85 mld. Kč.

Tabulka č. 25 Vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu

k 31. 12. (mld. Kč)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Meziroční změna (%)
Příjmy	626,2	705,0	699,7	769,2	866,5	923,1	6,5
Výdaje	693,9	750,7	808,7	862,9	922,8	1 020,6	10,6
Saldo	-67,7	-45,7	-109,1	-98,7	-56,3	-97,6	73,2

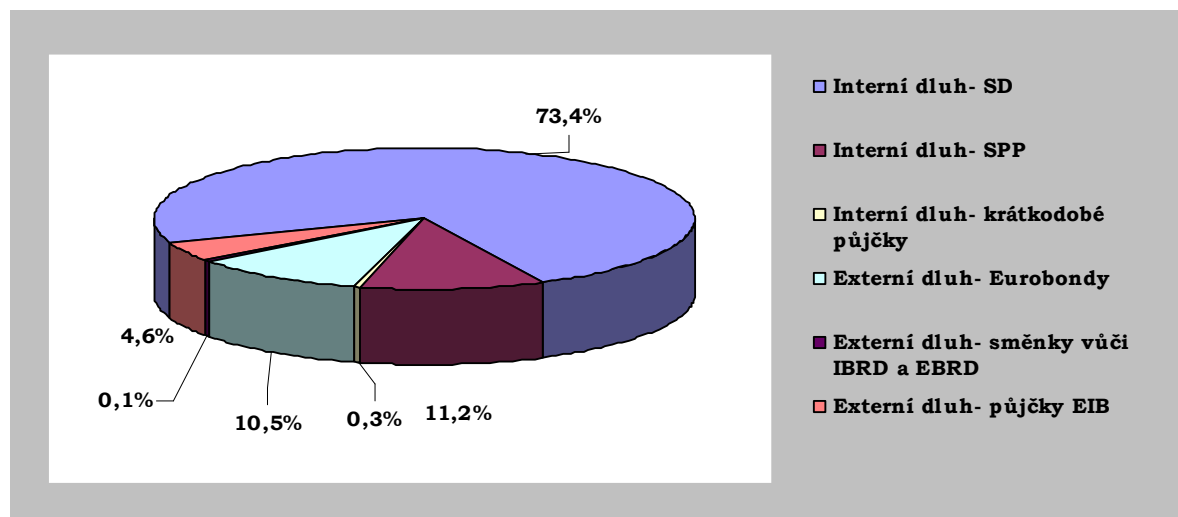
Pramen: MF

6.7.3. Státní dluh a státní záruky

S přetrvávajícím deficitním hospodařením státního rozpočtu pokračoval i v roce 2006 nárůst objemu státního dluhu, jehož výrazná dynamika růstu je patrná již od roku 1998.

Z celkového nekonsolidovaného objemu 802,5 mld. Kč státního dluhu³⁹ vykazovaného k 31.12.2006 tvořilo 765 mld. Kč tzv. obchodovatelný dluh, tedy dluh v podobě vydaných státních dluhopisů a státních pokladničních poukázek (cca 12 %). Cizoměnový dluh bez měnových derivátových operací tvoří cca 9,8% podíl na obchodovatelném dluhu.

Graf č. 16: Státní dluh podle typu instrumentu k 31.12. 2006

Pramen: MF

Hrubé potřeby vlády na financování činily v roce 2006 (bez revolvingu a snížení hodnoty SPP v oběhu) celkem 175,6 mld. Kč a byly tvořeny deficitem státního rozpočtu ve výši 97,6 mld. Kč, úhradou části ztráty ČKA ve výši plánovaných 20,0 mld. Kč a refinancováním splatného státního dluhu ve výši 58,0 mld. Kč. Meziroční přírůstek korunové hodnoty státního dluhu dosáhl 111,3 mld. Kč.⁴⁰

Modifikovaná durace státního dluhu dosáhla hodnoty 3,8 roku a meziročně tak vykazuje stabilní hodnotu. Průměrná splatnost státního dluhu vzrostla na 6,2 roku, tj. nad spodní hranici vyhlášeného cílového koridoru 6,0 – 7,0 let pro konec roku 2006⁴¹.

Ministerstvo financí vydalo historicky první emisi dluhopisů s 30letou splatností. Dne 29. listopadu byly k prodeji do aukce nabídnuty státní dluhopisy v objemu 8 mld. Kč. Poptávka byla mimořádně vysoká, objednávky dosáhly v obou kolech aukce celkem 23,1 mld. Kč. Emise vzbudila velký zájem také v zahraničí, zahraniční účastníci se podíleli na nákupu více než poloviny prodaných dluhopisů. V aukci byl dosažen průměrný výnos

³⁹ Rozdíl v objemu vykazovaného státního dluhu je dán metodikou, resp. konsolidací tzv. jaderného účtu.

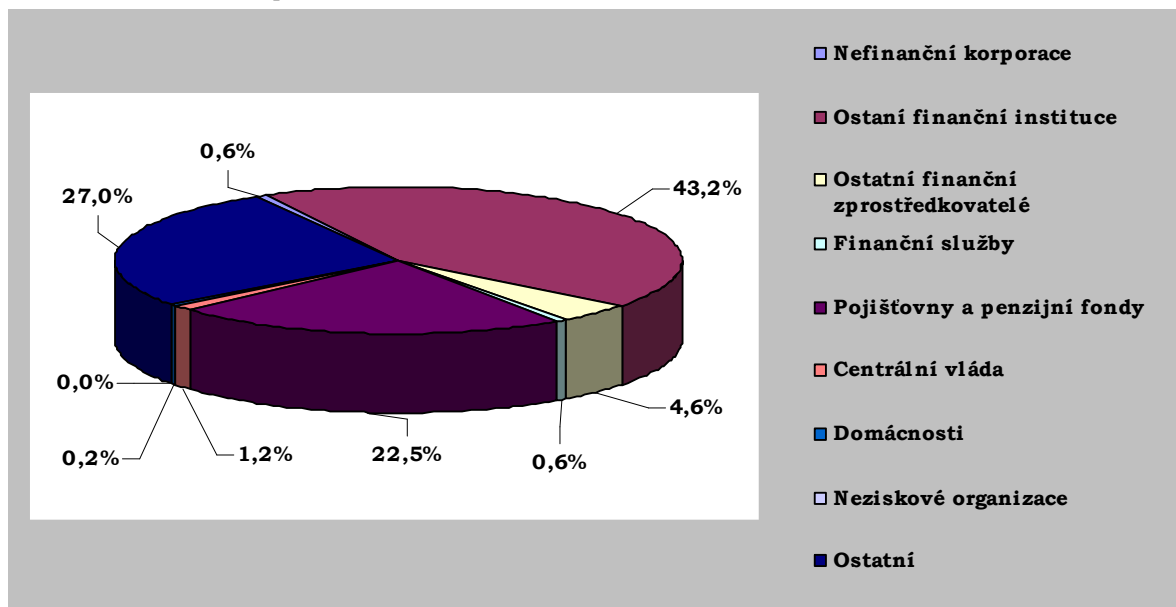
⁴⁰ Pramen: MF Čtvrtletní informace o řízení dluhového portfolia- Prosinec 2006.

⁴¹ Pramen: MF Čtvrtletní informace o řízení dluhového portfolia- Prosinec 2006.

4,223 %, což je na srovnatelné úrovni s italským a řeckým státním dluhopisem s 30letou dobou splatnosti. Vzhledem k vysoké poptávce a adekvátnímu výnosu se ministerstvo rozhodlo prodat státní dluhopisy v objemu 13,1 mld. Kč. Emise přispěla ke stabilizaci refinančního rizika státního dluhu v dlouhodobém horizontu. Vysoká poptávka potvrdila důvěryhodnost České republiky u mezinárodních investorů.⁴²

Graf č. 17: Státní dluh podle věřitelů na konci roku 2006

Pramen: MF

Nominální objem analyzovaných státních záruk k 31.12.2006 činil 56,6 mld. Kč, přičemž podíl cizoměnových závazků byl výrazně vyšší než v případě státního dluhu – 40,6 %, obdobně jako u podílu variabilně úročených závazků – 28,7 %. Modifikovaná durace portfolia analyzovaných státních záruk činila 3,3 roku a meziročně se tak prodloužila o 1,1 roku, když závazky splatné do 1 roku představovaly 12,3 % portfolia.

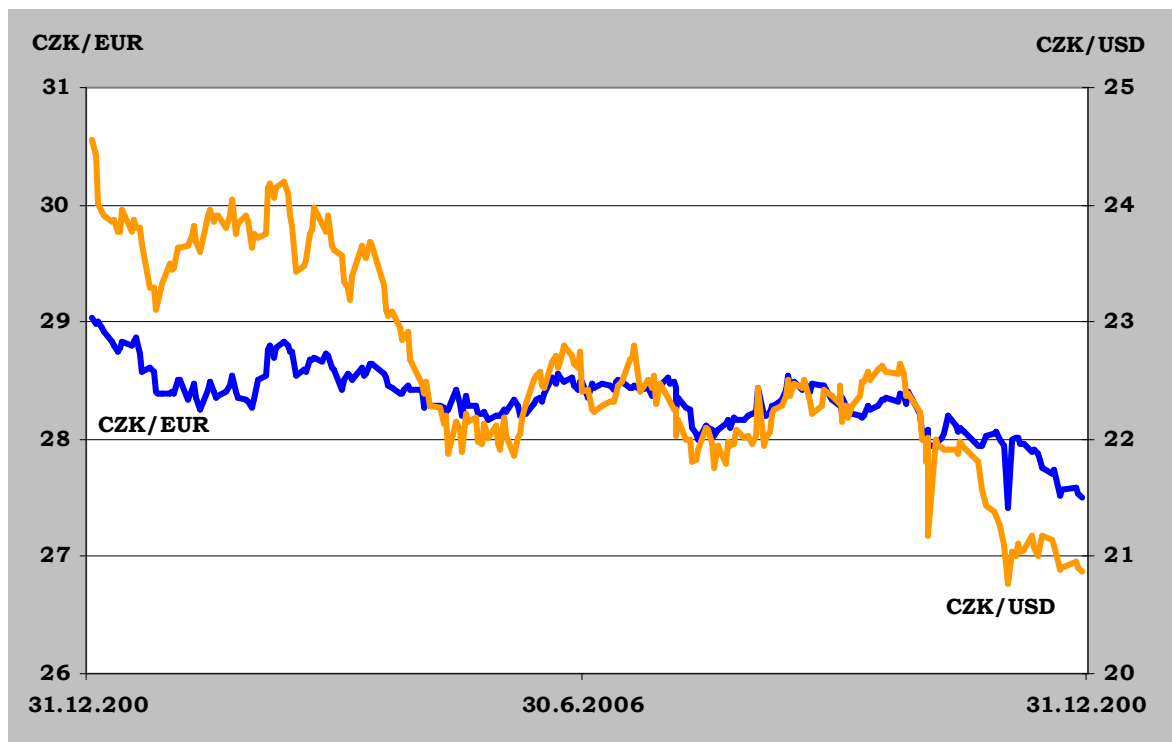
⁴² Pramen: MF tisková zpráva ze dne 30. listopadu 2006.

7. TRH DEVIZ

Česká měna i v minulém roce vytrvale posilovala, jak ukazuje následující graf a tabulka č. 25.

Graf č. 18: Kurz koruny v roce 2006 k hlavním měnám

Pramen: ČNB

Od skončení parlamentních voleb počátkem června až do listopadu kurz koruny stagnoval nebo dočasně mírně oslaboval v okolí 28 CZK/EUR, resp. 22 CZK/USD. K posilování se koruna vrátila až koncem roku, kdy se začala vyjasňovat situace okolo druhého pokusu o sestavení vlády. Politická nejistota tak dočasně neutralizovala příznivý vliv makroekonomických ukazatelů.

Pro denní obchodování s korunou je důležitější spíše nálada na trhu v rámci středoevropského regionu, kdy koruna obvykle nereaguje příliš výrazně na nové makroekonomické údaje. Z dlouhodobého pohledu je však zřejmé, že vývoj kurzu koruny adekvátně odráží vývoj české ekonomiky.

Tabulka č. 26: Kurz koruny k hlavním měnám

Průměrný kurz v roce						
	2002	2003	2004	2005	2006	meziroční změna (%)
vůči EUR (CZK/EUR)	30,81	31,84	31,90	29,78	28,34	-4,84
vůči USD (CZK/USD)	32,74	28,23	25,70	23,95	22,61	-5,59
Kurz ke konci roku						
	2002	2003	2004	2005	2006	meziroční změna (%)
vůči EUR (CZK/EUR)	31,60	32,41	30,47	29,01	27,50	-5,22
vůči USD (CZK/USD)	30,14	25,65	22,37	24,59	20,88	-15,10

Pramen: ČNB, ČSÚ

Průměrný roční kurz zhodnotil vůči oběma hlavním světovým měnám přibližně o 5 %. Na konci roku stálo euro 27,50 Kč a americký dolar 20,88 Kč.

Tabulka č. 27: Vnější finanční vztahy

k 31.12. (mld. Kč)	2002	2003	2004	2005	2006
Obchodní bilance	-71,3	-69,8	-26,4	38,6	44,4
Běžný účet platební bilance	-136,4	-160,6	-167,3	-77,1	-133,8
Kapitálový účet platební bilance	-0,1	-0,1	-14,0	4,9	8,6
Finanční účet platební bilance	347,8	157,1	183,7	154,8	111,6

Pramen: ČNB - ARAD

Růst české ekonomiky nezpomalil, ale udržel dynamiku roku 2005. Českým podnikům se v loňském roce opět, již po sedmé, podařilo zvýšit přebytek obchodní bilance. Korunu k posílení tlačila i míra inflace, která v posledním čtvrtletí loňského roku poklesla pod úroveň zemí eurozóny. Naopak zvýšení rozdílu 2T Repo sazby a klíčových úrokových měř ECB a Fed omezovalo tempo posilování české koruny.

Tabulka č. 28: Srovnání ekonomických ukazatelů

(%)	Inflace (meziroční)			Klíčová úroková míra centrální banky		
	ČR	Eurozóna	USA	ČR	Eurozóna	USA
leden 06	2,9	2,4	4,0	2,00	2,25	4,25
únor 06	2,8	2,3	3,6	2,00	2,25	4,50
březen 06	2,8	2,2	3,4	2,00	2,50	4,50
duben 06	2,8	2,4	3,5	2,00	2,50	4,75
květen 06	3,1	2,5	4,2	2,00	2,50	5,00
červen 06	2,8	2,5	4,3	2,00	2,75	5,00
červenec 06	2,9	2,4	4,1	2,00	2,75	5,25
srpen 06	3,1	2,3	3,8	2,25	3,00	5,25
září 06	2,7	1,7	2,1	2,25	3,00	5,25
říjen 06	1,3	1,6	1,3	2,50	3,25	5,25
listopad 06	1,5	1,9	2,0	2,50	3,25	5,25
prosinec 06	1,7	1,9	2,5	2,50	3,50	5,25

Pramen: ČSÚ, ČNB, Eurostat, ECB, Bureau of Labor Statistics

8. OCHRANA SPOTŘEBITELE NA FINANČNÍM TRHU

Působnost v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu

Ochrana spotřebitele na finančním trhu se stala jednou z hlavních aktivit Ministerstva financí již v průběhu roku 2005. Rok 2006 přinesl jasnější institucionální ukotvení těchto aktivit. Významným posunem se stala především změna zákona č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon), kterým Ministerstvo financí získalo k 1. 4. 2006 gesce za ochranu spotřebitele na finančním trhu. Došlo tak k vyčlenění této oblasti z obecné ochrany spotřebitele, která nadále zůstává v gesce Ministerstva průmyslu a obchodu. Oba rezorty nicméně nadále v řadě otázek úzce spolupracují. Jedná se např. o problematiku spotřebitelských úvěrů nebo finančního vzdělávání.

Na základě přidělení gesce zahájilo MF v uplynulém roce pravidelný a systematický monitoring finančního trhu z pohledu ochrany spotřebitele. Získané poznatky a z nich vyplývající budoucí směřování aktivit v této oblasti budou vtěleny do dlouhodobé koncepce, kterou MF dokončí v polovině letošního roku. V roce 2007 by také mělo dojít k posunu v definování rolí kompetencí a působností jednotlivých resortů v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu.

Expertní skupina pro finanční sektor

Na základě usnesení vlády byla zřízena Expertní skupina pro finanční sektor (dále jen expertní skupina) jako stálá platforma pro diskusi státu, finančního trhu a spotřebitelů o koncepčních otázkách, především v oblasti ochrany spotřebitele. Expertní skupina se skládá z 8 členů. Za státní sektor je to MF, MPO a ČNB, za finanční trh ČBA, ČAP (reprezentující jak pojišťný sektor, tak penzijní fondy) a AFAM (zastupující kapitálový trh a oblast finančního zprostředkování). Spotřebitelé jsou reprezentováni zástupci dvou sdružení – SČS a SPES.

Expertní skupina si na svém jednání v červnu 2006 definovala 3 hlavní oblasti, kterými se bude zabývat. K jejich pokrytí, tedy provedení analýz či průzkumů, založila 3 tematicky zaměřené pracovní skupiny - PS pro legislativu v oblasti ochrany spotřebitele, PS pro finanční vzdělávání a PS pro vytvoření kodexu jednání finančních institucí a jejich zákazníků.

Finanční vzdělávání

Za jeden z klíčových prvků ochrany spotřebitele považuje Ministerstvo financí finanční vzdělávání. Společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Výzkumného ústavu pedagogického v Praze a Národního ústavu odborného vzdělávání připravuje „Národní strategii finančního vzdělávání, která bude předložena vládě v září 2007“. Následně půjde o vytvoření standardů finanční gramotnosti a jejich postupnou implementaci do rámcových vzdělávacích programů, které jsou závazným východiskem pro tvorbu školních vzdělávacích programů.

Otázka distribuce ve vztahu k ochraně spotřebitele

Na jaře 2006 zveřejnilo MF konzultační materiál „Zprostředkování a poradenství na finančním trhu“. Na základě připomínek rozšířilo MF záběr materiálu na celý proces distribuce produktů a služeb na finančním trhu.

Záměrem MF je v maximální možné míře harmonizovat určitá pravidla pro poskytování finančních služeb a nabízení finančních produktů. Z řady oblastí, v nichž by mělo k takové harmonizaci docházet, lze uvést především oblast poskytování informací spotřebitelům nebo zajištění odbornosti distributorů finančních služeb.

Ochrana spotřebitele na evropské úrovni

V předmětném období také došlo k dalšímu posílení zájmu Evropské komise o otázky ochrany spotřebitele na finančním trhu. Ta koncem 1. pololetí roku 2006 prezentovala dvě

předběžné a v lednu roku 2007 konečnou zprávu k úrovni konkurence v sektoru platebních karet a v oblasti běžných účtů vč. souvisejících služeb⁴³. Obdobnými tématy se zabývala také analýza Evropské asociace úřadů pro ochranu hospodářské soutěže (ECA), publikovaná v polovině roku. Závěry obou materiálů se shodují v tom, že spotřebitel na finančním trhu není dostatečně chráněn. Konkrétní kroky ke zlepšení by měly být ze strany těchto institucí zahájeny v následujícím roce.

⁴³ Viz http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/sector_inquiries/financial_services.

9. VÝVOJ LEGISLATIVY PRO FINANČNÍ TRH

Z hlediska institucionální struktury finančního trhu patří mezi klíčové události loňského roku integrace dohledu nad finančním trhem. Z původních čtyř institucí⁴⁴, které vykonávaly dohled nad klíčovými sektory finančního trhu byla dohledová činnost koncentrována do České národní banky. Od dubna 2006 tak ČNB vydává povolení finančním institucím a vykonává dohled nad bankovním a pojišťovacím sektorem, nad penzijními fondy a kapitálovým trhem, institucemi elektronických peněz a platebními systémy. Vytvořením integrovaného dohledu nad finančním trhem byl vytvořen základ pro další zefektivnění výkonu dohledu v kontextu integrujícího se evropského finančního trhu. Na tuto institucionální integraci by měla do budoucna navázat úprava vlastního výkonu dohledu a současně úprava právních předpisů pro finanční trh, tak aby problematika dohledu finančního trhu byla koncentrována v jednom souhrnném předpise.

Pro fungování tuzemského finančního trhu jsou samozřejmě velmi podstatné koncepční a legislativní aktivity ke kterým dochází na úrovni EU. Je možno zmínit např. vydání bílé knihy k otázkám asset managementu, ve které Evropská komise předložila další směr vývoje regulace kolektivního investování a svůj přístup k alternativním a hedgeovým fondům, a dále přípravu nového režimu pro solventnost pojišťovacích institucí. Ze zásadních evropských právních předpisů, lze uvést například nová pravidla pro kapitálovou přiměřenost bank, družstevních záložen a obchodníků s cennými papíry. Evropskou komisí byly vydány rovněž prováděcí předpisy ke směrnici o trzích finančních nástrojů MiFID, které přináší výrazné změny celého evropského finančního trhu. Na evropské úrovni také vznikly určité profesní standardy jako alternativa evropské legislativě. Z nich je možné zmínit Kodex chování mezi bankami a klienty a jeho implementaci pro oblast hypotečních úvěrů nebo Code of Conduct pro oblast clearingů a settlementu.

Na evropskou legislativu bude logicky navazovat legislativa tuzemská, která pro finanční trh přinesla několik důležitých právních norem. Především šlo o novou úpravu kapitálové přiměřenosti a dále o transpozici směrnice o trzích finančních nástrojů MiFID, které významně mění podmínky pro fungování celého finančního trhu. Dále byl připraven nový zákon o praní špinavých peněz a významná novela devizového zákona. Detailní přehled naleznete v Příloze 1: Legislativa finančního trhu na konci dokumentu.

Letošní rok bude ve znamení pokračování změn započatých již v loňském roce. Mezi nejvýznamnější úkoly v oblasti legislativy finančního trhu bude patřit dokončení transpozice směrnic o kapitálové přiměřenosti a MiFID a jejich praktické zavedení do života. Pro banky, družstevní záložny, investiční společnosti, obchodníky s cennými papíry, regulované trhy a vůbec celý finanční trh to bude znamenat řadu podstatných změn. Dále se připravuje významná novelizace zákona o bankách, která zavádí koncept správního trestání. Budou pokračovat přípravy nové právní úpravy pro pojišťovnictví a komplexní úpravy dohledu nad finančním trhem, která bude plně reflektovat integraci dohledových institucí.

⁴⁴ Komise pro cenné papíry, Úřad pro dohled nad družstevními záložnami, sekce bankovního dohledu ČNB a Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění působící v rámci Ministerstva financí.

SEZNAM ZKRATEK

2T Repo sazba	Dvoutýdenní repo sazba
abs.	Absolutně
AFAM	Asociace fondů a asset managementu
AKAT	Asociace pro kapitálový trh
APF ČR	Asociace penzijních fondů České republiky
b.b.	Bazický bod (1 bazický bod = 0,01 %)
b.c.	Běžné ceny
BCPP	Burza cenných papírů Praha
CP	Cenný papír
CZK	Mezinárodní kód české koruny
ČKA	Česká konsolidační agentura
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
ECB	Evropská centrální banka (European Central Bank)
EIB	Evropská investiční banka (European Investment Bank)
ESA95	Soustava statistických definic a klasifikací ekonomicko – statistických pojmů závazná pro vykazování v Evropské unii
EU	Evropská unie
EU15	Členské státy EU před rozšířením v roce 2004
EUR	Mezinárodní kód eura
Fed	Federal Reserve System
FESE	Federace evropských burz (Federation of European Securities Exchanges)
HDP	Hrubý domácí produkt
HŮ	Hypoteční úvěr
HVB	HypoVereinsbank
HZL	Hypoteční zástavní list
IPO	Primární úpis akcií (Initial Public Offering)
KB	Komerční banka
MF	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OSFA	Ostatní státní finanční aktiva
p.b.	Procentní bod
PS	Pojistná smlouva
RM-S	RM-System
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
SČS	Sdružení českých spotřebitelů
SD	Státní dluhopisy
SPAD	System pro podporu trhu akcií a dluhopisů, obchodní systém BCPP
SPP	Státní pokladniční poukázky
USD	Mezinárodní kód amerického dolaru

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Tempo růstu HDP.....	5
Tabulka č. 2: Makroekonomické ukazatele české ekonomiky	5
Tabulka č. 3: Prostředky použitelné na finančním trhu	8
Tabulka č. 4: Vývoj indexu BCPP	11
Tabulka č. 5: Objem obchodů	12
Tabulka č. 6: Počty registrovaných emisí.....	13
Tabulka č. 7: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu	14
Tabulka č. 8: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání.....	15
Tabulka č. 9: Finanční zdroje společností se 100 a více zaměstnanci	15
Tabulka č. 10: Finanční ukazatele společností se 100 a více zaměstnanci	16
Tabulka č. 11: Kapitálová přiměřenost, likvidita bank	17
Tabulka č. 12: Sazby ČNB	17
Tabulka č. 13: RPSN	18
Tabulka č. 14: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska	19
Tabulka č. 15: Průměrná úroková sazba	19
Tabulka č. 16: Prostředky jednotlivých druhů podílových fondů podle domicilu	24
Tabulka č. 17: Výsledky pojišťoven	27
Tabulka č. 18: Počty zprostředkovatelů podle postavení (kategorií)	28
Tabulka č. 19: Počet účastníků penzijního připojištění dle věku	29
Tabulka č. 20: Rozložení průměrné výše měsíčních příspěvků	29
Tabulka č. 21: Umístění prostředků penzijních fondů	30
Tabulka č. 22: Objem nově poskytnutých služeb členy ČLFA.....	32
Tabulka č. 23: Vládní deficit a vládní dluh podle ESA 95 (v % HDP).....	33
Tabulka č. 24: Vývoj salda sektoru vládních institucí (ESA 95)	33
Tabulka č. 25 Vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu	35
Tabulka č. 26: Kurz koruny k hlavním měnám.....	37
Tabulka č. 27: Vnější finanční vztahy.....	38
Tabulka č. 28: Srovnání ekonomických ukazatelů	38
Tabulka č. 29: Objem majetku domácích fondů podle správců	51
Tabulka č. 30: Objem majetku v zahraničních fondech podle distributorů	51
Tabulka č. 31: Úvěry podle druhového hlediska	51
Tabulka č. 32: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice	52
Tabulka č. 33: Stav hypotečních úvěrů (HÚ).....	53
Tabulka č. 34: Umístění technických rezerv	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Prostředky použitelné na finančním trhu	7
Graf č. 2: Vývoj struktury úspor obyvatelstva ČR	9
Graf č. 3: Vývoj indexu PX	11
Graf č. 4: Výkonnost významných indexů burz členských států EU v loňském roce.....	12
Graf č. 5: Úrokové sazby z úvěrů.....	18
Graf č. 6: Zadluženost domácností u bank a finančních institucí	20
Graf č. 7: Srovnání zadlužení domácností	20
Graf č. 8: Úvěry obyvatelstvu na bydlení	22
Graf č. 9: Souhrnné ukazatele hypotečního trhu	23
Graf č. 10: Vývoj investování do podílových fondů	24
Graf č. 11: Vývoj objemu předepsaného pojistného.....	26
Graf č. 12: Vývoj počtu pojišťovacích zprostředkovatelů.....	28
Graf č. 13: Věková struktura účastníků penzijního připojištění k 31.12.2006	29
Graf č. 14: Umístění prostředků penzijních fondů k 31.12.2006	30
Graf č. 15: Statistika nebankovních úvěrových institucí	31
Graf č. 16: Státní dluh podle typu instrumentu k 31.12. 2006.....	35
Graf č. 17: Státní dluh podle věřitelů na konci roku 2006	36
Graf č. 18: Kurz koruny v roce 2006 k hlavním měnám	37

PŘÍLOHA 1: LEGISLATIVA FINANČNÍHO TRHU

Legislativa ČR a ES doznala v roce 2006 v oblasti finančního trhu následujících úprav:

1.1. Průřezové předpisy v oblasti finančního trhu

1) *Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny v roce 2006:*

- **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí (vyhlášena 30.6.2006).
- Konzultační materiál k modernizaci pravidel DPH pro finanční služby a pojišťovnictví (z 11.5.2006).
- **Rozhodnutí** Rady 2006/512/ES ze dne 17.7.2006 kterým se mění rozhodnutí 1999/468/ES o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (vyhlášeno 22.7.2006)

2) *Připravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 31.12.2006) a další iniciativy EK:*

- Upravený návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o úvěrových smlouvách pro spotřebitele. Cílem navrhované úpravy je vytvořit podmínky pro jednotný vnitřní trh se spotřebitelským úvěrem, zajistit vysoký stupeň ochrany spotřebitele a zlepšit jasnost komunitární úpravy, která je v současnosti obsažena ve směrnici 87/102/EHS, a to ve znění jejích novel 90/88/EHS a 98/8/ES. Úprava se dotýká např. práva dlužníka na odstoupení od úvěrové smlouvy, podmínek předčasného splacení úvěru, výpočtu RPSN, informační povinnosti poskytovatele úvěru před uzavřením úvěrové smlouvy apod.
- **Návrh strategie** Evropské komise v oblasti regulace retailových finančních služeb uveřejněný ve formě tzv. zelené knihy dne 30.4.2007.
- Návrh směrnice o nabývání účasti, která upravuje nová pravidla pro fúze a akvizice společností v rámci EU.

3) *Zákony, které nabyly účinnosti v roce 2006:*

- **Zákon č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem** s účinností od 1.4.2006. Uvedeným zákonem došlo ke sjednocení dohledu nad finančním trhem v návaznosti na usnesení vlády 1079/05, které vyjadřuje vůli integrovat dohled nad finančním trhem v jedné fázi do jediné instituce – ČNB.

4) *Připravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 31.12.2006):*

- Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s novou úpravou kapitálových požadavků na banky, spořitelny a úvěrní družstva, instituce elektronických peněz a obchodníky s cennými papíry – **transpozice směrnice 2006/48/ES týkající se přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu a směrnice 2006/49/ES o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí. Předpokládaná účinnost zákona v polovině roku 2007.**
- **Zákon č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dohledu nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech)**, s účinností od 29.9.2005 (s plnou účinností od 30.9.2006). Návrh zákona transponuje:
 - Směrnici EP a Rady 2002/87/ES o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančním konglomerátu,
 - Směrnici EP a Rady 2001/17/ES o reorganizaci a likvidaci pojišťoven,

- Návrh transpozice zpracován novelizací zákona o pojištnictví,
- Směrnici EP a Rady 2001/24/ES o reorganizaci a likvidaci bank,
- Směrnici EP a Rady 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění (návrh transpozice zpracován novelizací obchodního zákoníku, zákona o konkursu a vyrovnání a zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním – nyní součástí návrhu zákona o finančních konglomerátech).
- Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s nařízením Evropského parlamentu a Rady 2006/2004 **o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a zákon o obecné bezpečnosti výrobků**. Tento návrh zákona novelizuje též zákon o ČNB, v němž výslovně potvrzuje příslušnost ČNB jakožto dozorového orgánu nad oblastí uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku (v intencích směrnice 2002/65/ES). Zákon by měl usnadnit spolupráci ČNB se zahraničními orgány dozoru nad distančním marketingem v oblasti finančních služeb, a to především při výměně informací a při uplatňování donucovacích opatření.

1.2. Legislativa v oblasti kapitálového trhu

1) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny v roce 2006:

- **Směrnice** Komise 2006/73/ES, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice (vyhlášena 2.9.2006).
- **Nařízení Komise** 1287/2006/ES ze dne 10.9.2006, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice (vyhlášeno 2.9.2006).
- **Rozhodnutí** Komise 2006/891/ES ze dne 4.12.2006 o postupu při předkládání účetní závěrky sestavené emitentem cenných papírů se sídlem mimo území EU podle mezinárodně uznávaných účetních standardů a dále **Nařízení** Komise 1787/2006/ES ze dne 4.12.2006 o změně nařízení Komise 809/2004/ES, kterým se provádí směrnice EP a Rady 2003/71/ES, pokud jde o údaje obsažené v prospektech, uvádění údajů ve formě odkazu, zveřejňování prospektů a šíření inzerátů (posunutí termínu pro rozhodnutí Komise o stavu ekvivalence GAAP a IFRS na 1.1.2009).
- **Strategie** Evropské komise v oblasti regulace kolektivního investování uveřejněná ve formě tzv. bílé knihy dne 16.11.2006.

2) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 31.12.2006) a další iniciativy EK:

- **Prováděcí opatření** ke směrnici 2004/109/ES o transparentnosti (o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES). Budou vydána jako směrnice EK a doporučení EK na začátku roku 2007.
- **Nařízení** Komise 211/2007/ES ze dne 27.2.2007, kterým se mění nařízení 809/2004/ES, kterým se provádí směrnice EP a Rady 2003/71/ES, pokud jde o finanční údaje obsažené v prospektech v případech, kdy má emitent složitou finanční minulost nebo přijal významný finanční závazek (vyhlášeno 28.2.2007).
- **Směrnice** Komise 2007/14/ES ze dne 8.3.2007, kterou se stanoví prováděcí pravidla k vybraným ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na transparentnost ohledně informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (vyhlášeno 9.3.2007).
- **Směrnice** Komise 2007/16/ES ze dne 19.3.2007, kterou se provádí směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů

kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (UCITS), pokud jde o vyjasnění některých definic (vyhlášeno 20.3.2007).

- **Konzultační návrh** Komise na změnu směrnice 85/611/EHS (UCITS) ze dne 22.3.2007.

3) **Zákony, které nabyly účinnosti v roce 2006:**

- **Zákon č. 56/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony** – transpozice platných směrnic v oblasti kapitálového trhu, především Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospektu, který se zveřejňuje při veřejné nabídce cenných papírů nebo při jejich přijetí k obchodování. Zákon nabyt účinnosti dne 8.3.2006.
- **Zákon č. 224/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, a zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů** – nová úprava speciálních fondů kolektivního investování, které nejsou regulovány na úrovni práva Evropských společenství. Zákon nabyt účinnosti dne 26.5.2006.

4) **Připravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 31.12.2006):**

- Novela zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu – transpozice směrnice 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů (MiFID). V 2. pololetí 2006 publikovány čtyři konzultační materiály k transpozici směrnice MiFID. Novela zákona je předkládána do vlády v květnu 2007. Předpokládána účinnost novely zákona na konci roku 2007.

5) **Sekundární legislativa:**

Vyhlášky Komise pro cenné papíry/České národní banky:

- Vyhláška č. 114/2006 Sb., o poctivé prezentaci investičních doporučení (s účinností od 31.3.2006).
- Vyhláška č. 58/2006 Sb., o způsobu vedení samostatné evidence investičních nástrojů a evidence navazující na samostatnou evidenci investičních nástrojů (s účinností od 8.3.2006).
- Vyhláška č. 105/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 262/2004 Sb., o pravidlech pro výpočet kapitálové přiměřenosti obchodníka s cennými papíry, který není bankou, na individuálním základě, ve znění vyhlášky č. 383/2004 Sb. (s účinností od 31.3.2006).
- Vyhláška č. 431/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 270/2004 Sb., o způsobu stanovení reálné hodnoty majetku a závazků fondu kolektivního investování a o způsobu stanovení aktuální hodnoty akcie nebo podílového listu fondu kolektivního investování (s účinností od 15.9.2006).
- Vyhláška č. 482/2006 Sb., o minimálních náležitostech statutu a povinných náležitostech zjednodušeného statutu fondu kolektivního investování (s účinností od 25.11.2006).
- Vyhláška č. 603/2006 Sb., o informační povinnosti fondu kolektivního investování a investiční společnosti (s účinností od 31.12.2006).
- Vyhláška č. 604/2006 Sb., o používání technik a nástrojů k efektivnímu obhospodařování majetku standardního fondu a speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti (s účinností od 1.1.2007).
- Vyhláška č. 605/2006 Sb., o některých informačních povinnostech obchodníka s cennými papíry (s účinností od 1.1.2007).
- Vyhláška č. 59/2007 Sb., o druzích odborných obchodních činnostech obchodníka s cennými papíry vykonávaných prostřednictvím makléře, o druzích specializace makléře a o makléřské zkoušce (s účinností od 15.4.2007).

- Vyhláška č. 92/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 536/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu v oblasti ochrany proti zneužívání trhu (s účinností od 1.5.2007).

1.3. Legislativa v oblasti bankovníctví, stavebního spoření a družstevních záložen

6) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny v roce 2006:

- **Směrnice Komise 2006/70/ES** ze dne 1. srpna 2006, kterou se stanoví prováděcí opatření ke směrnici Evropského parlamentu a Rady, pokud se jedná o definici „politicky exponovaných osob“ a stanovení technických kritérií pro zjednodušené postupy hloubkové kontroly klienta a o výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi omezené míře. Vyhlášena 4.8.2006.

7) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 31.12.2006) a další iniciativy EK:

- **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady o platebních službách na vnitřním trhu a o změně směrnic 97/7/ES, 2000/12/ES a 2002/65/ES. Evropský parlament schválil směrnici koncem dubna 2007, publikace v úředním věstníku se očekává v říjnu 2007. Směrnice musí být transponována do 1.11.2009.
- **Směrnice** Rady novelizující Směrnici Rady 92/49/EEC a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES, o procesních pravidlech a hodnotících kritériích pro řádné posouzení nabývání kvalifikované účasti na osobě ve finančním sektoru nebo zvyšování této účasti. Byla schválena Evropským parlamentem počátkem května 2007, publikace v Úředním věstníku se očekává v listopadu 2007.

8) Zákony, které nabyly účinnosti v roce 2006:

- **Zákon č. 62/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech (zákon o platebním styku)**, ve znění zákona č. 257/2004 Sb., a další zákony s účinností od 8.3.2006. Dále mění zákon o platebním styku, zákon o bankách a zákon o ČNB.
- **Zákon č. 70/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o provádění mezinárodních sankcí** s účinností od 1.4.2006. Zákon mění zákon o bankách, zákon o platebním styku, zákon o spořitelních a úvěrních družstvech.
- **Zákon č. 413/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti** s účinností od 1.1.2006.
- **Zákon č. 443/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku)**, a zákon č. 319/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 21.6.2006 - část druhá zrušena nálezem Ústavního soudu č. 37/2007 Sb.

9) Přípravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 31.12.2006):

- **Zákon o změně některých zákonů v souvislosti se stanovením kapitálových požadavků na banky, spořitelní a úvěrní družstva, obchodníky s cennými papíry a na instituce elektronických peněz a o změně zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku**

zaměstnanosti (Basel II). Zákon nabude platnosti nejpozději 11.6.2007 a účinnosti 1.7.2007.

- **Zákon, kterým se mění** zákon č. 21/1992 Sb., o bankách ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance ve znění pozdějších předpisů v souvislosti s úpravou **správního trestání**. Návrh zákona bude předložen vládě do konce května 2007. Předpokládaná doba nabytí účinnosti je 1.1.2008.
- **Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu** a změnový zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Účinnost zákona je stanovena od 15.12.2007.

10) **Sekundární legislativa:**

- Vyhláška ČNB č. 272/2006 Sb., kterou se stanoví seznam listin a jejich náležitosti k prokázání odborné způsobilosti a důvěryhodnosti osob zvolených nebo navrhovaných do některých funkcí ve spořitelních a úvěrních družstvech a k prokázání způsobilosti fyzických nebo právnických osob s kvalifikovanou účastí na spořitelních a úvěrních družstvech a členů s dalším členským vkladem k výkonu práv člena (s účinností od 7.6.2006).
- Opatření ČNB č. 1/2006 Sb., kterou se provádí zákon o platebním styku (s účinností od 13.1.2006).
- Vyhláška ČNB č. 90/2006, kterou se stanoví náležitosti žádostí, oznámení a minimální výše finančních zdrojů poskytnutých pobočce zahraniční bankou (s účinností od 1.4.2006).
- Vyhláška ČNB č. 34/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 307/2004 Sb., o předkládání informací a podkladů České národní bance osobami, které náleží do sektoru finančních institucí (s účinností od 8.2.2006).

1.4. Legislativa v oblasti pojišťovnictví a penzijního připojištění

11) **Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny v roce 2006:**

- Sdělení 2006/C 194/07 o úpravě některých částek stanovených směrnicemi o životním a neživotním pojištění podle inflace.

12) **Připravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 31.12.2006) a další iniciativy EK:**

- Návrh rekodifikované směrnice v pojišťovnictví zapracovávající nová pravidla pro výpočet solventnosti.

13) **Zákony, které nabyly účinnosti v roce 2006:**

- **Zákon č. 340/2006 Sb.**, o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky.

14) **Připravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 31.12.2006):**

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů. Navrhovaná účinnost září 2007.
- **Zákon o pojišťovnictví, který** bude transponovat směrnicí 2005/68/ES o zajištění. Navrhovaná účinnost prosinec 2007.

15) Sekundární legislativa:

- Vyhláška č. 40/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí (s plnou účinností od 1.4.2006).

PŘÍLOHA 2: DOPLŇUJÍCÍ TABULKY

Tabulka č. 29: Objem majetku domácích fondů podle správců

k 31.12.2006	Objem majetku (mld. Kč)	podíl na celkovém stavu (%)	meziroční změna (%)
Investiční spol. České spořitelny	74,91	50,72	4,21
Investiční kapitálová spol. KB	42,85	29,01	16,21
CSOB investiční společnost	12,55	8,49	10,83
Pioneer česká investiční společnost	10,06	6,81	8,08
ČP INVEST investiční společnost	4,68	3,17	32,63
J&T ASSET MANAGEMENT, IS	1,64	1,11	37,00
AKRO investiční společnost	0,82	0,55	4,49
AIG Funds Central Europe správ.spol.	0,19	0,13	-43,33
celkem	147,69	100,00	9,22

Pramen: AFAM

Tabulka č. 30: Objem majetku v zahraničních fondech podle distributorů

k 31.12.2006	Objem majetku (mld. Kč)	podíl na celkovém stavu (%)	meziroční změna (%)
Československá obchodní banka	61,25	52,56	27,64
ING Bank	17,56	15,06	27,21
Česká spořitelna	13,33	11,44	54,31
HVB Bank Czech Republic	3,96	3,40	-7,47
Conseq Investment Management	4,38	3,76	27,72
Citibank	2,80	2,41	18,79
Pioneer Investments	4,28	3,67	120,72
HSEC Bank	2,40	2,06	40,95
Raiffeisenbank	2,02	1,73	22,22
PROSPERITA investiční společnost	1,65	1,41	13,55
Ostatní členové AKAT	2,92	2,51	18,24
celkem	116,55	100,00	29,92

Pramen: AKAT

Tabulka č. 31: Úvěry podle druhového hlediska

k 31.12. (mld. Kč)	2002	2003	2004	2005	2006
Kontokorentní a debetní zůstatky BŮ	52,93	56,90	66,25	85,74	104,93
Spotřební úvěry (bez KTK a deb.zůst.na BŮ)	35,78	46,36	57,93	79,93	101,66
Úvěry na bydlení bez hypotečních	62,74	79,23	97,08	118,77	142,82
Hyp. úvěry na bytové nemovitosti	68,04	100,81	142,17	202,89	288,70
Hyp. úvěry na nebytové nemovitosti	0,00	0,00	7,95	9,53	12,79
Ostatní úvěry	531,81	532,94	503,97	529,17	570,68
Investiční	506,82	489,32	460,61	484,31	528,33
Na přechod.nedost.zdrojů	7,09	6,19	4,24	4,15	2,15
Na obchodní pohledávky	17,90	37,43	39,12	40,71	40,20
Celkem	751,30	816,25	875,34	1 026,03	1 221,56

Pramen: ČNB - ARAD

Tabulka č. 32: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice

		2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nově uzavřené smlouvy o stavebním spoření	Počet	1 373 258	1 293 890	2 097 338	314 650	430 233	516 385
	Přírůstek (%)	23,1	-5,8	62,1	-85,0	36,7	20,0
Průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv o stavebním spoření fyzickými osobami - občany	Objem (tis. Kč)	136,9	146,7	200,5	222,8	227,9	235,8
	Přírůstek (%)	-1,8	7,2	36,7	11,1	2,3	3,5
Smlouvy o stavebním spoření ve fázi spoření⁴⁵	Počet	4 196 408	4 870 620	6 300 831	5 899 300	5 573 874	5 297 522
	Přírůstek (%)	22,5	16,1	29,4	-6,4	-5,5	-5,0
Přiznaná státní podpora	Objem (mld. Kč)	9,313	11,059	13,261	15,337	16,086	15,772
	Přírůstek (%)	20,7	18,7	19,9	15,7	4,9	-2,0
Průměrná státní podpora přiznaná na smlouvu o stavebním spoření za příslušný rok	Objem (Kč)	2 956	3 138	3 159	3 256	3 242	n/a
	Přírůstek (%)	2,9	6,2	0,7	3,1	-0,4	n/a
Naspořená částka⁴⁶	Objem (mld. Kč)	133,3	180,2	236,8	287,1	329,0	359,8
	Přírůstek (%)	20,8	35,2	31,4	21,2	14,6	9,4
Úvěry celkem⁴⁷	Počet	465 824	568 920	685 740	786 483	857 875	900 653
z toho ze stavebního spoření		346 145	420 929	488 850	549 698	582 867	587 501
překlenovací⁴⁸		119 679	147 991	196 890	236 785	275 008	313 152
	Přírůstek (%)	24,7	22,1	20,5	14,7	9,1	5,0
Úvěry celkem⁴⁹	Objem (mld. Kč)	37,023	46,308	63,597	84,184	108,063	135,450
z toho ze stavebního spoření		18,522	21,916	25,099	28,735	31,751	35,073
překlenovací⁵⁰		18,501	24,392	38,498	55,449	76,312	100,377
	Přírůstek (%)	19,4	25,1	37,3	32,4	28,4	25,3
Úvěry celkem / naspořená částka	Poměr (%)	27,8	25,7	26,9	29,3	32,8	37,6

Pramen: MF

⁴⁵ Stav ke konci období.

⁴⁶ Stav ke konci období.

⁴⁷ Stav ke konci období.

⁴⁸ Úvěry podle § 5 odst. 5 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹ Stav ke konci období.

⁵⁰ Úvěry podle § 5 odst. 5 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 33: Stav hypotečních úvěrů (HÚ)

k 31.12.		2001	2002	2003	2004	2005	2006	meziroční změna (%)
Občané	celkem (v tis. ks)	43,81	64,81	96,29	137,28	188,30	255,65	35,77
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	43,69	66,22	102,44	154,40	226,46	327,30	44,53
Podnikatelské subjekty	celkem (v tis. ks)	2,44	2,87	3,49	4,27	5,59	7,40	32,38
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	35,25	41,80	52,38	67,87	93,49	132,90	42,15
Municipality	celkem (v tis. ks)	0,50	0,62	0,68	0,73	0,77	0,81	5,19
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	4,29	5,50	6,33	7,00	7,63	8,04	5,37
celkem	celkem (v tis. ks)	46,75	68,29	100,46	142,27	194,66	263,85	35,54
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	83,23	113,52	161,15	229,27	327,59	468,25	42,94
Objem úvěrů domácností (mld. Kč)		34,73	50,75	78,41	115,20	166,66	238,24	42,95

Pramen: MMR, ČNB – ARAD

Tabulka č. 34: Umístění technických rezerv

k 31.12. (mld. Kč)	2005			2006		
	ŽP	NP	celkem	ŽP	NP	celkem
Dluhopisy vydané členským státem nebo jeho centrální bankou a dluhopisy, za které převzal záruku členský stát	64,93	17,02	81,95	80,02	18,17	98,19
Dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států	9,15	3,53	12,68	11,02	4,07	15,09
Kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi	17,33	3,18	20,51	16,97	5,96	22,92
Pokladniční poukázky	1,17	5,67	6,84	1,02	4,52	5,54
Kotované komunální dluhopisy	2,13	0,86	2,99	2,07	0,89	2,96
Půjčky, úvěry a jiné pohled.	0,00	5,39	5,39	0,23	5,54	5,77
Směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným ručením nebo bankovním avalem	0,05	0,23	0,28	0,02	0,11	0,12
Nemovitosti na území členských států	6,27	1,47	7,74	4,72	2,07	6,79
HZL	5,46	7,39	12,85	9,84	8,79	18,63
Kotované akcie	7,48	1,33	8,81	6,62	4,02	10,65
Vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem	7,94	13,19	21,13	9,93	6,64	16,57
Předměty a díla umělecké kulturní hodnoty	0,00	0,11	0,11	0,00	0,11	0,11
Dluhopisy vydané EIB, ECB, EBRD nebo IBRD	15,85	1,92	17,77	14,46	1,60	16,06
Cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování	19,50	3,11	22,61	19,62	3,11	22,73
Zahraniční CP, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu států OECD	8,16	2,57	10,73	6,89	4,32	11,21
Půjčky pojištěným	0,04	0,00	0,04	0,03	0,00	0,03
Deriváty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pohledávky za zajišťovny	0,57	15,03	15,60	0,75	15,92	16,67
Finanční umístění celkem	166,03	82,00	248,03	184,20	85,84	270,04

Pramen: ČNB